

PLAN DJELOVANJA CIVILNE ZAŠTITE OPĆINE VRATIŠINEC

Vratišinec, 2022.god.

SADRŽAJ:

1. UVOD	4
2. OPĆI DIO	6
2.1. OPIS PODRUČJA ODGOVORNOSTI NOSITELJA IZRADE PLANA	6
2.1.1. Područje odgovornosti nositelja planiranja	6
2.1.1.1. Ukupna površina područja odgovornosti	6
2.1.1.2. Rijeke i jezera	7
2.1.1.3. Geografsko – klimatske karakteristike područja odgovornosti	8
2.1.1.4. Potresna područja na području odgovornosti	9
2.1.2. Stanovništvo na području odgovornosti	11
2.1.2.1. Broj stanovnika prema glavnom izvoru sredstva za život (zaposleni, ne zaposleni, umirovljenici i dr.)	11
2.1.2.2. Broj i kategorije osoba s invaliditetom i posebnim potrebama (ranjive skupine)	12
2.1.2.3. Pokazatelji u odnosu na kategorije stanovništva / zaposlenika planiranih za evakuaciju	12
2.1.2.4. Gustoća naseljenosti područja odgovornosti	12
2.1.3. Materijalna, kulturna i prirodna dobra te okoliš	13
2.1.3.1. Materijalna i kulturna dobra	13
2.1.3.2. Prirodna dobra i okoliš – zaštićena područja prirode te šumske površine	16
2.1.3.3. Vodoopskrbni objekti na području odgovornosti	19
2.1.3.4. Poljoprivredne površine na području odgovornosti	19
2.1.3.5. Industrijski i drugi gospodarski objekti, operateri i područja postrojenja s opasnim tvarima te njihove tehnološke karakteristike, smještaj i posebnosti s obzirom na naselja	20
2.1.3.6. Stambeni, poslovni, sportski, vjerski i kulturni objekti u kojima boravi i može biti ugrožen velik broj ljudi	22
2.1.3.7. Kapaciteti i drugi objekti za sklanjanje	22
2.1.3.8. Kapaciteti za zbrinjavanje (smještajni, sanitarni uvjeti i kapaciteti za pripremu hrane)	22
2.1.3.9. Zdravstveni kapaciteti (javni i privatni)	23
2.1.4. Prometno – tehnološka infrastruktura na području odgovornosti	23
2.1.4.1. Cestovna i željeznička infrastruktura	23
2.1.4.2. Dalekovodi i transformatorske stanice	24
2.1.4.3. Telekomunikacijski sustavi (lokacije GSM, FM radio i TV odašiljača)	25
2.1.4.4. Plinovodi, naftovodi i sl.	25
2.2. UPOZORAVANJE	25
2.3. UZBUNJIVANJE	29
2.4. PRIPRAVNOST	31
2.5. MOBILIZACIJA (AKTIVIRANJE) I NARASTANJE OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE	34
2.5.1. Vrijeme pripravnosti i mobilizacije operativnih snaga sustava civilne zaštite	36
2.5.2. Organizacija popune operativnih snaga civilne zaštite obveznicima te osobnim i skupnim materijalno – tehničkim sredstvima	38
2.5.3. Troškovi angažiranih pravnih osoba i redovnih službi kod aktiviranja snaga civilne zaštite	39
3. GRAFIČKI DIO	40
4. POSEBNI DIO	41
4.1. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD EPIDEMIJA I PANDEMIJA	41
4.1.1. Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa – Epidemije i pandemije	43
4.2. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD EKSTREMNIH VREMENSKIH POJAVA I SUŠE	46
4.2.1. Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa – Ekstremne vremenske pojave i suša	49
4.3. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD POPLAVA	51
4.3.1. Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa – Poplava ..	52
4.4. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD POTRESA	56

4.4.1. Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa – Potres.....	57
4.5. NAČIN ZAHTJEVANJA I PRUŽANJA POMOĆI IZMEĐU RAZLIČITIH HIJERARHIJSKIH RAZINA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U VELIKOJ NESREĆI I KATASTROFI.....	63
4.6. OSIGURAVANJE SPECIFIČNIH MJERA SUKLADNO POTREBAMA OSOBA S INVALIDITETOM.....	63
4.6.1. Informiranje osoba s invaliditetom.....	64
4.6.2. Uzbunjivanje osoba s invaliditetom.....	65
4.6.3. Evakuacija, hitan prijevoz, utočište i rehabilitacija.....	66
4.6.4. Mjere i aktivnosti spašavanja osoba s invaliditetom u velikoj nesreći ili katastrofi	68
4.7. EVAKUACIJA I ZBRINJAVANJE TURISTA U SLUČAJU VELIKIH NESREĆA I KATASTROFA	79

TABLICE:

TABLICA 1: PREGLED BROJA STANOVNIKA PO NASELJIMA.....	11
TABLICA 2: PRIKAZ RASPODJELE STANOVNIKA PREMA IZVORU SREDSTVA ZA ŽIVOT	11
TABLICA 3: PRIKAZ BROJA STANOVNIKA S OZBIROM NA POTREBU I KORIŠTENJE POMOĆI DRUGE OSOBE PRI OBAVLJANJU SVAKODNEVNIH ZADATAKA.....	12
TABLICA 4: KATEGORIJE STANOVNIŠTVA PLANIRANIH ZA EVAKUACIJU	12
TABLICA 5: GUSTOĆA NASELJENOSTI PO JEDINICI POVRŠINE – POPIS STANOVNIŠTVA 2011. GODINE	12
TABLICA 6: GUSTOĆA NASELJENOSTI PO JEDINICI POVRŠINE – PRVI REZULTATI POPISA 2021. GODINE	13
TABLICA 7: PREGLED KULTURNIH DOBARA NA PODRUČJU OPĆINE	16
TABLICA 8: PRIKAZ PRAVNIH OSOBA U GOSPODARSTVU PREMA DJELATNOSTI	20
TABLICA 9: PRIKAZ OBJEKATA U KOJIMA SE OKUPLJA VEĆI BROJ LJUDI.....	22
TABLICA 10: PROMETNICE NA PODRUČJU OPĆINE VRATIŠINEC.....	23
TABLICA 11: ŽELJEZNIČKE PRUGE NA PODRUČJU OPĆINE VRATIŠINEC	24
TABLICA 12: PREGLED TRANSFORMATORSKIH STANICA NA PODRUČJU OPĆINE.....	24
TABLICA 13: PREGLED ZRAČNIH VODOVA (DALEKOVODA) NA PODRUČJU OPĆINE	24
TABLICA 14: PRIKAZ IZVORA UPOZORAVANJA, SADRŽAJA, KORISNIKA UPOZORAVANJA, MJERA, SNAGA I SREDSTVA PO POJEDINOJ UGROZI	27
TABLICA 15: VRIJEME PRIPRAVNOSTI I MOBILIZACIJE U SLUČAJU EPIDEMIJE I PANDEMIJE.....	36
TABLICA 16: VRIJEME PRIPRAVNOSTI I MOBILIZACIJE U SLUČAJU EKSTREMNIH TEMPERATURA, VJETAR, KIŠA, TUČA, MRAZ, SUŠA.....	37
TABLICA 17: VRIJEME PRIPRAVNOSTI I MOBILIZACIJE U SLUČAJU UGROZE POPLAVOM.....	37
TABLICA 18: VRIJEME PRIPRAVNOSTI I MOBILIZACIJE U SLUČAJU UGROZE POTRESOM	38
TABLICA 19: SMJERNICE ZA POMOĆ OSOBAMA S INVALIDITETOM U RIZIČNIM ILI KRIZNIM SITUACIJAMA	77

SLIKE:

SLIKA 1: POLOŽAJ OPĆINE VRATIŠINEC U ODNOSU NA MEĐIMURSKU ŽUPANIJU.....	6
SLIKA 2: KARTA POTRESNIH PODRUČJA ZA POVRATNI PERIOD OD 95 GOD. ZA MEĐIMURSKU ŽUPANIJU	10
SLIKA 3: KARTA POTRESNIH PODRUČJA ZA POVRATNI PERIOD OD 475 GOD. ZA MEĐIMURSKU ŽUPANIJU	10
SLIKA 4: PRIKAZ RASPOREDA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE VRATIŠINEC	13
SLIKA 5: PRIKAZ ŠUMSKIH POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE	19
SLIKA 6: PRIKAZ POLJOPRIVREDNIH POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE	20
SLIKA 7: SHEMATSKI PRIKAZ POSTUPAKA PRIMANJA I PRENOŠENJA RANOG UPOZORAVANJA I NEPOSREDNE OPASNOSTI	26
SLIKA 8: ZNAKOVI ZA UZBUNJIVANJE STANOVNIŠTVA, VATROGASNIH I DRUGIH POSTROJBI CIVILNE ZAŠTITE	30

1. UVOD

Osnova za izradu Plana djelovanja civilne zaštite Općine Vratišinec (u daljnjem tekstu: Plan), je Procjena rizika od velikih nesreća Općine Vratišinec (Odluka o donošenju Procjene rizika od velikih nesreća za Općinu Vratišinec, KLASA: 021-05/21-01/08, URBROJ: 2109/19-01-21-12, od 22.11.2021.god.).

Plan djelovanja civilne zaštite Općine Vratišinec sastoji se od općeg i posebnog dijela.

Razrada općeg dijela plana djelovanja civilne zaštite jedinica lokalne samouprave provodi se na način kako je utvrđeno adekvatnim (relevantnim) dijelovima Državnog plana, uz uključivanje i obradu neophodnih sadržaja specifičnih (konkretnih) za svaku od razina sudionika sustava civilne zaštite za koju se plan izrađuje (nazive operativnih snaga, pregled materijalnih sredstava i opreme i dr., a adrese snaga i sudionika, kontakti odgovornih osoba i ostali osobni podaci, sukladno odredbama propisa o zaštiti osobnih podataka, navode se u prilogima plana).

Sve prethodno navedene podatke potrebno je organizirati kao prostorne slojeve područja odgovornosti nositelja planiranja, koji se mogu preklapati jedan preko drugog, a dobivat će se iz službenih registara i evidencija (npr. kulturna dobra, zaštićena područja prirode, minski sumnjiva područja, prometno-tehnološka infrastruktura i dr.), i drugih izvora (zamjenjuju službene prostorne evidencije kad nisu uspostavljene: npr. klizišta, mreža škola, zdravstveni kapaciteti i dr.) i slojevi koji opisuju specifične potrebe sustava civilne zaštite (kapaciteti i drugi objekti za sklanjanje, kapaciteti za zbrinjavanje i dr.).

Opći dio sadrži sljedeće elemente:

- opis područja odgovornosti nositelja izrade plana
- upozoravanje
- pripravnost
- mobilizacija (aktiviranje) i narastanje operativnih snaga sustava civilne zaštite
- grafički dio
- prilozi (grafički prikazi, tablice, slike, zemljovid, sheme i dr.)

Posebni dio plana djelovanja civilne zaštite sadrži razradu operativnog djelovanja sustava civilne zaštite tijekom reagiranja u velikim nesrećama i katastrofama.

Posebni dio plana djelovanja civilne zaštite sadrži:

- razradu svake od mjera civilne zaštite iz Državnog plana, ako su relevantne za jedinicu lokalne samouprave,
- postupanje operativnih snaga sustava civilne zaštite jedinice lokalne samouprave u otklanjanju posljedica izvanrednih događaja iz vlastite procjene rizika,
- način zahtijevanja i pružanja pomoći između različitih hijerarhijskih razina sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi.

Obveza izrade Plana proizlazi iz odredbe članka 17. stavak 3. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21), a izrađuje se sukladno odredbama Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja („Narodne novine“, broj 66/21).

Plan donosi izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Nastavno navedeni su zakonski i podzakonski akti temeljem kojih je izrađen Plan:

- Zakon o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21),
- Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja („Narodne novine“, broj 66/21),
- Pravilnik o mobilizaciji, uvjetima i načinu rada operativnih snaga sustava civilne zaštite („Narodne novine“, broj 69/16),
- Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva („Narodne novine“, broj 69/16),
- Pravilnik o standardnim operativnim postupcima za pružanje pomoći nižoj hijerarhijskoj razini od strane više razine sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi („Narodne novine“, broj 37/16),
- Pravilnik o postupku primanja i prenošenja obavijesti ranog upozoravanja, neposredne opasnosti te davanju uputa stanovništvu („Narodne novine“, broj 67/17),
- Pravilnik o kriterijima zdravstvenih sposobnosti koje moraju ispunjavati pripadnici postrojbi civilne zaštite, kriterijima za raspoređivanje i uvjetima za imenovanje povjerenika civilne zaštite i njegovog zamjenika („Narodne novine“ broj 98/16, 67/17),
- Uredba o načinu utvrđivanja naknade za privremeno oduzete pokretnine radi provedbe mjera zaštite i spašavanja („Narodne novine“, broj 85/06).

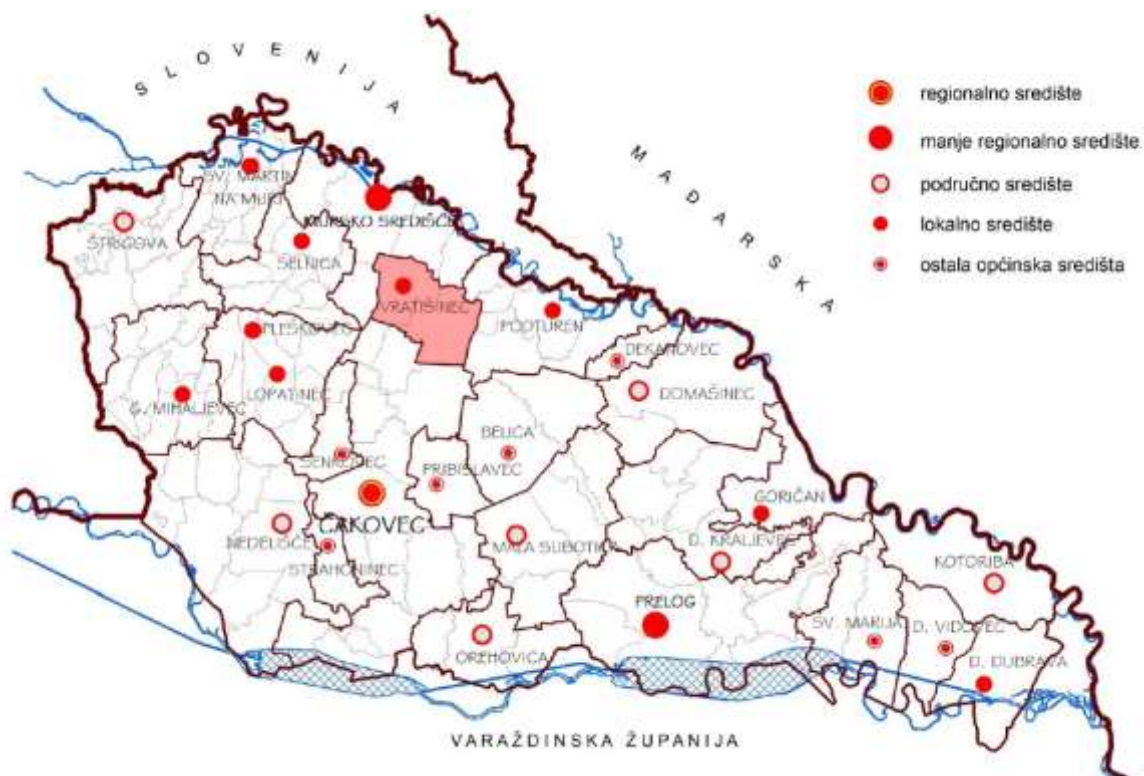
2. OPĆI DIO

2.1. Opis područja odgovornosti nositelja izrade Plana

2.1.1. Područje odgovornosti nositelja planiranja

Općina je smještena u sjevernom dijelu Međimurske županije. Graniči sa susjednim jedinicama lokalne samouprave i to s južne strane s Gradom Čakovcem, sa zapadne i sjeverne strane s Gradom Mursko Središće i s istočne strane s Općinom Podturen. Općina Vratišinec je površinom mala Općina koja iznosi 16,62 km². U teritorijalnom sastavu Općine nalaze se dva naselja: Gornji Kraljevec te Vratišinec i zaseok Remis.

Ovo područje šira je kontinentalna prijelazna zona između dvije osnovne mikroregionalne cjeline: brežuljkastog gornjeg Međimurja i nizinskog donjeg Međimurja. Područje Općine u cijelosti je tzv. pleistocenska ravan blago nagnuta od zapada prema istoku. Najveće apsolutne visine su na zapadu 188,9 m n.m., a najniže na sjeveroistoku 161,8 m n.m.

Slika 1: Položaj Općine Vratišinec u odnosu na Međimursku županiju

Izvor: Prostorni plan uređenja Međimurske županije

2.1.1.1. Ukupna površina područja odgovornosti

Općina Vratišinec je površinom mala Općina koja iznosi 16,62 km².

2.1.1.2. Rijeke i jezera

Prostor Međimurske županije karakterističan je po velikom bogatstvu vodotoka, jezera i podzemnih voda. Voda je neophodna za život, vrlo je važna i za društveno – ekonomski razvoj, međutim sukladno EU Okvirnoj direktivi o vodama, voda nije komercijalni proizvod, nego je naslijeđe koje treba čuvati, zaštititi i shodno tome postupati. Zaštita voda ostvaruje se na temelju odredaba Zakona o vodama i provedbenih propisa. Vode su opće dobro koje zbog svojih prirodnih svojstava ne mogu biti ni u čijem vlasništvu. Opća uporaba voda obuhvaća zahvaćanje voda iz njenih prirodnih ležišta i njeno korištenje za piće, sanitarne i druge potrebe domaćinstava te korištenje površinskih voda za kupanje i rekreaciju.

Sve vode Međimurske županije pripadaju vodnom području slivova Drave i Dunava. Slivno područje "Međimurje" obuhvaća područje cijele Međimurske županije. Osnovnu hidrografsku mrežu Međimurja čine rijeke Drava, Mura i Trnava, uz velik broj potoka i kanala. U ovom poglavlju iznosimo podatke koji su dostavljeni od strane Hrvatskih voda, Vodnogospodarskog odjela za Muru i gornju Dravu Varaždin i Međimurskih voda d.o.o. Čakovec.

Moguće posljedice poplava:

- Poplave bujičnih vodotoka neće imati značajnije posljedice za opskrbu vodom stanovništva Općine iako mogu onečistiti vodu pojedinih lokalnih podsustava vodoopskrbe.
- Štetne posljedice od poplava i bujičnih voda što se tiče hrane su neznatne, zona plavljenja obuhvaća područje livada odnosno sjenokoša.

Operativna obrana od poplava provodi se sukladno Državnom planu obrane od poplava kojim su obuhvaćene i aktivnosti i mjere za obranu od leda na vodotocima. Obrana od poplava ustrojena je prema sektorima, a unutar njih po branjenim područjima i dionicama vodotoka.

Obrana od poplava za područje Općine provodi se sukladno Provedbenom planu obrane od poplava branjenog područja, Sektor A – Mura i gornja Drava, Branjeno područje 21 – područje malog sliva Trnava. Ovim Provedbenim planom branjenog područja 21, utvrđeni su tehnički i ostali elementi potrebni za upravljanje redovnom i izvanrednom obranom od poplava na vodama I. i II. reda te građevinama osnovne melioracijske odvodnje na branjenom području.

Potok Brodec ima izvorište u gornjem Međimurju, a kroz područje Općine protječe njenim sjeveroistočnim dijelom, odnosno između ulice Brodec i samog Vratišince. Potok dalje teče kroz područje Grada Mursko Središće i kod naselja Peklenica ulijeva se u rijeku Muru. U Brodec se ulijevaju sljedeći uređeni kanali: Berek, Šperoula, Simploče, Vodenjak i kanal Pod Goricom.

Potok Jalšovnica skuplja vode uređenih kanala na cijelom preostalom području Općine, istočno od županijske ceste Žiškovec-Vratišinec-Peklenica. Potok Jalšovnica se ulijeva u rijeku Muru kod naselja Križovec (Grad Mursko Središće). U potok Jalšovnicu ulijevaju se sljedeći kanali. Grabernica I i II, Bukac I-V, Pri Dobravi, Grmje I-V, Dobrava I-III i kanal Vajdiščak I i II.

Samo u slučaju velikih (ekstremnih) količina oborina potoci Brodec i Jalšovnica sa svojim kanalima mogu izazvati poplavu naselja Vratišinec i Gornji Kraljevec. Potok Brodec ugrožava dijelove naselja Vratišinec, dok potok Jalšovnica ugrožava sjeverni dio naselja Gornji Kraljevec. Od takve vrste plavljenja bilo bi ugroženo oko 20-tak stambenih i gospodarskih građevina u naselju Vratišinec i poduzeće „Leško“ d.o.o. i 10-tak građevina u naselju Gornji Kraljevec. Potok Brodec poplavama ugrožava u Vratišincu LC 20019 koja se spaja s DC 209.

Potok Jalšovec poplavama ugrožava ŽC 2010 u Gornjem Kraljevcu.

2.1.1.3. Geografsko – klimatske karakteristike područja odgovornosti

- Geografske karakteristike

Područje Općine pripada mikroregionalnoj cjelini Donjeg Međimurja. Reljef Općine Vratišinec šira je kontaktna prijelazna zona između dvije osnovne mikroregionalne cjeline: brežuljkasto Gornje Međimurje i nizinsko Donje Međimurje. To je takozvana pleistocenska ravan blago nagnuta od zapada prema istoku. Najveće apsolutne nadmorske visine su na zapadu (188,9 m), a najniže na sjeveroistoku (161,8 m). Pleistocenska ravan slična je donjem Međimurju i smatra se njenim sastavnim dijelom. Područje Općine zajednička je tvorevina rijeka Drave i Mure, odnosno zajednička terasa aluvija dviju rijeka. Radi se o morfološki znatno izraženijoj, višoj zoni, tj. starija riječna terasa za razliku od reljefno najnižih naplavnih nanosa uz tok rijeke Mure.

Područje Općine zajednička je tvorevina Drave i Mure, odnosno zajedničke terase i aluvija dviju rijeka. To je morfološki znatno izraženija viša zona, tj. starija riječna terasa (stariji virn) za razliku od reljefno najnižih, geološki najmlađih holocena (aluvijalni) naplavnih nanosa uz tok rijeke Mure.

- Klimatske karakteristike

Sustavnim praćenjem klimatoloških prilika Hrvatske utvrđen je trend porasta prosječne temperature, promjene količine padalina, kao i veće varijacije klime. Nastavi li se sadašnji trend, u idućih 30 godina na području Hrvatske zimi se očekuje porast temperature do 0,6 °C, a ljeti do 1 °C, dok se će se količina oborina neznatno mijenjati. U razdoblju između 2040. i 2070. godine očekuje se još veći porast prosječne mjesečne temperature između 1,6 °C i 3 °C, a količina oborina na obali značajno će se smanjiti tijekom ljetnih mjeseci. Promjena klime direktno utječe na način gospodarenja vodama, bilo da se radi o većoj potrebi za navodnjavanjem poljoprivrednih površina (povećanje temperature) ili potrebi za većim

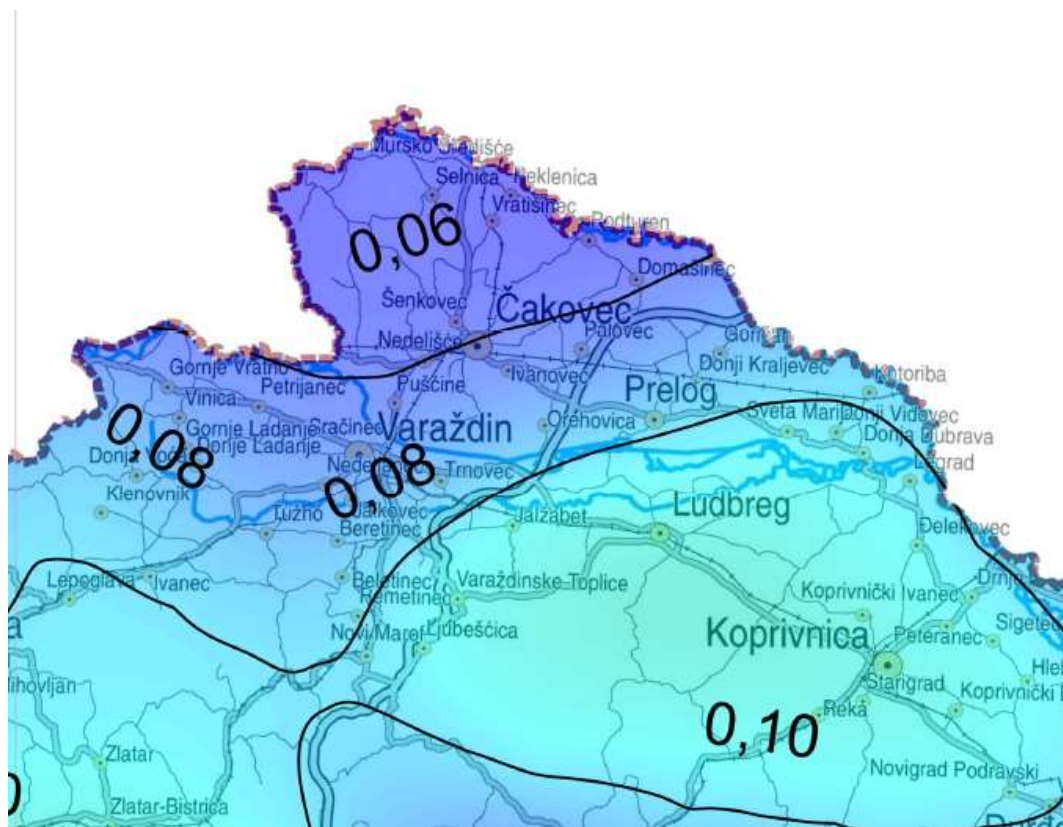
stupnjem obrane od visokih voda (povećanje oborina). Smanjenjem količine oborina dolazi do pada vodnoga lica te je potrebno uložiti veću energiju za crpljenje podzemne vode. Slijedom navedenoga, klimatološke značajke prepoznate su kao izražen i bitan problem te izazov u budućem planiranju korištenja voda u Republici Hrvatskoj.

Opće klimatske značajke područja Međimurske županije određene su pripadnošću ovog prostora široj klimatskoj regiji – Panonskoj nizini, što se očituje vrućim ljetima i hladnim zimama, brzim porastom temperatura u proljeće i povoljnim temperaturnim prilika u jesen. Srednja godišnja temperatura zraka iznosi oko 10°C. Dakle, klima je umjereno kontinentalna. Karakterističan je brz prijelaz iz hladnijeg dijela godine u topli, pa već u ožujku dnevne temperature mogu biti vrlo visoke. Najtopliji mjesec je srpanj sa srednjom mjesečnom temperaturom od 19°C, a najhladniji siječanj sa srednjom mjesečnom temperaturom od -1°C, čime je to jedini mjesec u godini sa srednjom temperaturom nižom od 0°C. Topli dio godine u kojem je srednja temperatura viša od godišnjeg prosjeka traje od sredine travnja do sredine listopada i poklapa se s vegetacijskim razdobljem.

2.1.1.4. Potresna područja na području odgovornosti

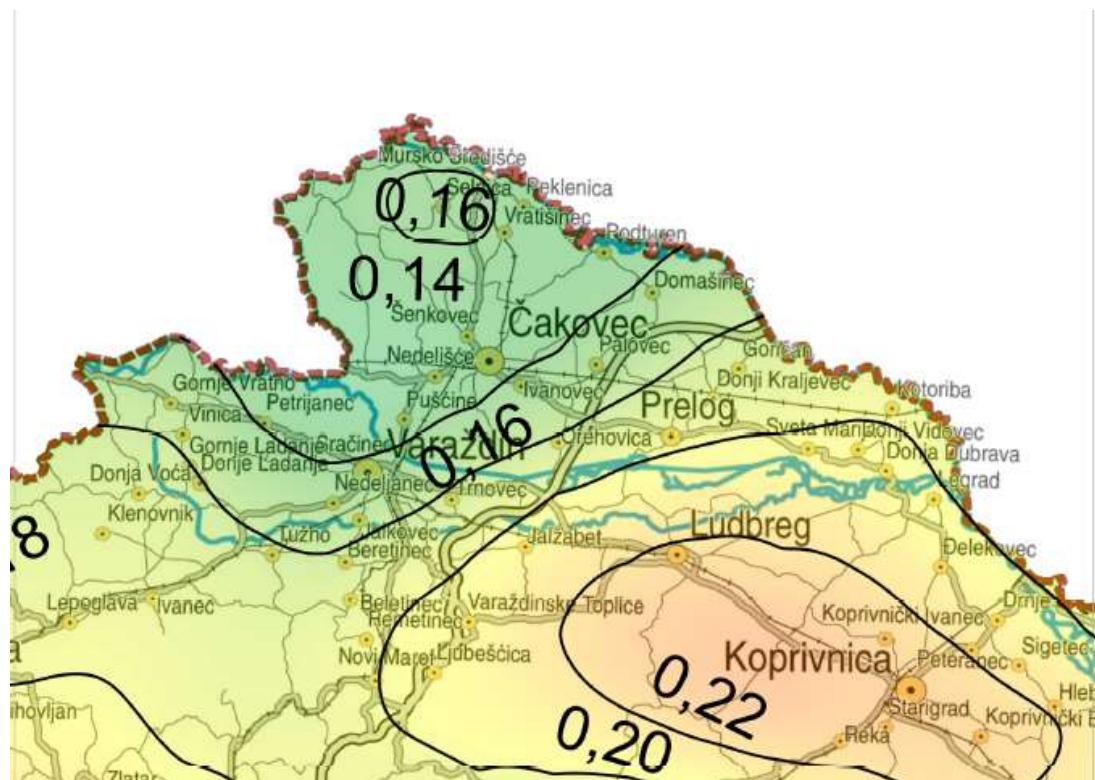
Prema podacima koji su prikazani Kartom potresnih područja Republike Hrvatske za povratni period, provedbeno vršno ubrzanje tla tipa A s vjerojatnosti promašaja 10% u 10 godina, za povratno razdoblje od 95 godina, izraženo u jedinicama gravitacijskog ubrzanja (g) iznosi 0,06 g, što je jednako potresu jačine VI° MCS.

Prema podacima koji su prikazani Kartom potresnih područja Republike Hrvatske za povratni period, provedbeno vršno ubrzanje tla tipa A s vjerojatnosti promašaja 10% u 50 godina, za povratno razdoblje od 475 godina, izraženo u jedinicama gravitacijskog ubrzanja (g) iznosi 0,14 – 0,16 g, što je jednako potresu jačine VII° MCS.

Slika 2: Karta potresnih područja za povratni period od 95 god. za Međimursku županiju

Izvor: PMF Zagreb – geofizički odsjek, 2012.god.

Slika 3: Karta potresnih područja za povratni period od 475 god. za Međimursku županiju

Izvor: PMF Zagreb – geofizički odsjek, 2012.god.

2.1.2. Stanovništvo na području odgovornosti

Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine, Općina Vratišinec broji 1.984 stanovnika, raspoređena u dva naselja, naselje Vratišinec i naselje Gornji Kraljevec, što predstavlja 2,04% od ukupnog broja stanovnika Međimurske županije (113.804 st.).

Sukladno Prvim rezultatima Popisa 2021. godine na području Općine živi ukupno 1.682 stanovnika što čini 1,6% od ukupnog broja stanovnika Međimurske županije (105.863 st.).

Tablica 1: Pregled broja stanovnika po naseljima

Naselje	Broj stanovnika 2011.god.	Broj stanovnika 2021.god.
Gornji Kraljevec	592	519
Vratišinec	1.392	1.163
Ukupno:	1.984	1.682

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011. godine, Prvi rezultati Popisa 2021. godine

2.1.2.1. Broj stanovnika prema glavnom izvoru sredstva za život (zaposleni, ne zaposleni, umirovljenici i dr.)

S obzirom na podatke dostupne Popisom stanovništva 2011.god., na području Općine u stalnom radnom odnosu bilo je 707 stanovnika, točnije 35,64% ukupnog broja stanovnika Općine. Prihode od mirovina ostvarilo je ukupno 435 stanovnika, odnosno 21,93% ukupnog broja stanovnika, dok je 698 stanovnika, točnije 35,18% ukupnog broja stanovnika bilo bez prihoda.

Tablica 2: Prikaz raspodjele stanovnika prema izvoru sredstva za život

UKUPNO:	1.984
Stalni radni odnos	707
Povremeni rad	28
Prihodi od poljoprivrede	24
Starosna mirovina	207
Ostale mirovine	228
Prihodi od imovine	3
Socijalne naknade	80
Ostali prihodi	25
Povremena potpora drugih	15
Bez prihoda	698
Nepoznato	-

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011. godine

S obzirom na podatke Hrvatskog zavoda za statistiku, 10,43% stanovnika Općine prima starosne mirovine, 11,749% prima ostale mirovine, dok socijalnu naknadu prima 4,03% stanovnika Općine. Ukupan broj stanovnika koji prima neku vrstu mirovinskih, socijalnih ili sličnih naknada iznosi 25,96% od ukupnog broja stanovnika Općine, točnije 515 stanovnika.

2.1.2.2. Broj i kategorije osoba s invaliditetom i posebnim potrebama (ranjive skupine)

Na području Općine živi ukupno 363 (176 muškaraca i 187 žena), stanovnika kojima je potreban neki oblik pomoći pri obavljanju svakodnevnih zadataka, od toga 78 osoba (od toga 37 muškarca i 41 žena), treba pomoć druge osobe pri obavljanju istih, dok njih 75 (od toga 35 muškaraca te 40 žene), koristi pomoć druge osobe pri obavljanju svakodnevnih zadataka.

Tablica 3: Prikaz broja stanovnika s obzirom na potrebu i korištenje pomoći druge osobe pri obavljanju svakodnevnih zadataka

	Spol	Ukupno	Starosne skupine		
			0-29	30 - 64	65 i više
Ukupno	sv.	363	21	195	147
	m	176	11	113	52
	ž	187	10	82	95
Osoba treba pomoć druge osobe	sv.	78	8	26	44
	m	37	4	15	18
	ž	41	4	11	26
Osoba koristi pomoć druge osobe	sv.	75	8	24	43
	m	35	4	13	18
	ž	40	4	11	25

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011. godine

2.1.2.3. Pokazatelji u odnosu na kategorije stanovništva / zaposlenika planiranih za evakuaciju

Pregled broja stanovnika na području Općine Vratišinec prema kategorijama stanovništva planiranog za evakuaciju prikazan je u sljedećoj tablici:

Tablica 4: Kategorije stanovništva planiranih za evakuaciju

Kategorija	Broj stanovnika
Majke u pratnji djece od 0 do 10 godina starosti	428
Djeca od 10 do 15 godina starosti koji se evakuiraju bez roditelja	103
Osobe starije od 70 godina	203
Bolesni, invalidi i nemoći	363
Ukupno:	1.097

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011. godine

2.1.2.4. Gustoća naseljenosti područja odgovornosti

Međimurska županija s ukupnom površinom od 730 km², svrstana je u najgušće naseljenu županiju Republike Hrvatske, na čijem području sukladno Popisu stanovništva 2011. godine živi ukupno 113.804 stanovnika. Dok je na nivou RH prosječna gustoća naseljenosti 76 st./km², na području Međimurske županije ona je 156 st./km², a na području Općine gustoća naseljenosti iznosi 119,37 st./km².

Tablica 5: Gustoća naseljenosti po jedinici površine – Popis stanovništva 2011. godine

Naselje	Broj stanovnika	Površina (km ²)	Gustoća naseljenosti (st./km ²)
Gornji Kraljevec	592	8,74	67,74
Vratišinec	1.392	7,21	193,07
Ukupno:	1.984	16,62	119,37

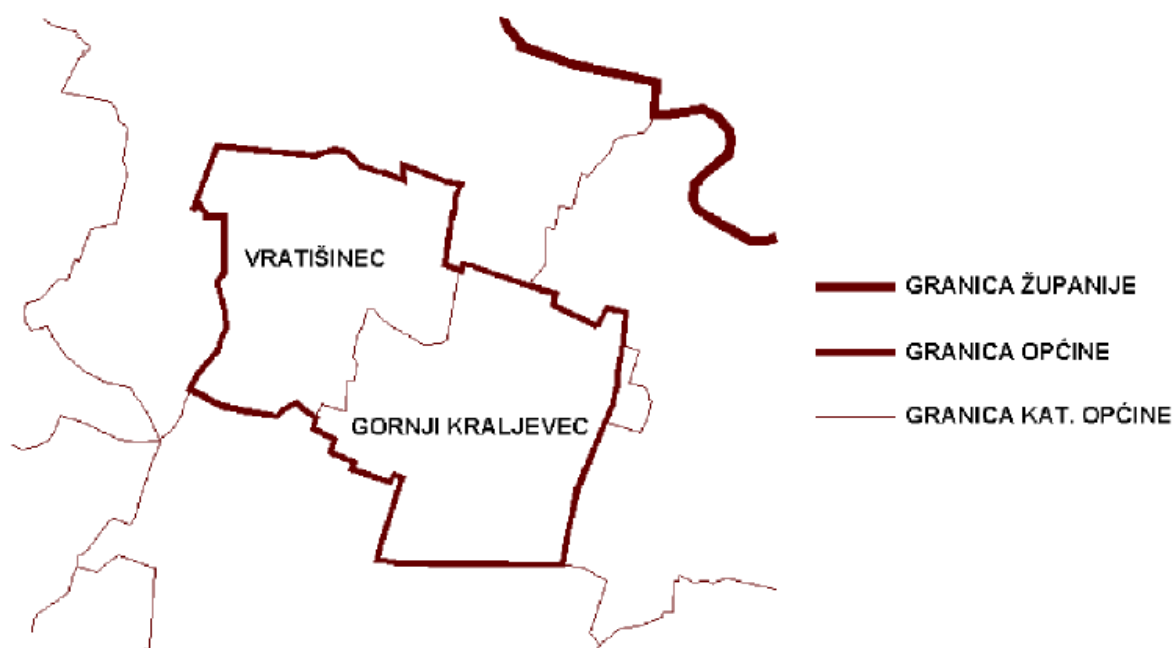
Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011. godine

Sukladno Prvim rezultatima Popisa 2021. godine na području Općine Vratišinec živi ukupno 1.682 stanovnika. Gustoća naseljenosti Općine iznosi 101,2 st./km².

Tablica 6: Gustoća naseljenosti po jedinici površine – Prvi rezultati Popisa 2021. godine

Naselje	Broj stanovnika	Površina (km ²)	Gustoća naseljenosti (st./km ²)
Gornji Kraljevec	519	8,74	59,38
Vratišinec	1.163	7,21	161,3
Ukupno:	1.682	16,62	101,2

Izvor: Državni zavod za statistiku, Prvi rezultati Popisa 2021. godine

Slika 4: Prikaz rasporeda naselja na području Općine Vratišinec

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Vratišinec

Najveći broj stanovnika Općine naseljen je u naselju Vratišinec, točnije 70,16% ukupnog stanovništva Općine. U naselju Vratišinec nalazi se najveći broj mladog stanovništva, osoba srednje životne dobi i osoba starije životne dobi. Najveća gustoća naseljenosti u općini zabilježena je također u naselju Vratišinec te iznosi 193,07 st./km². Naselje se nalazi na sjeverozapadnome dijelu Općine te većim dijelom graniči s Gradom Mursko Središće, dok na južnome dijelu graniči s Gradom Čakovcem.

2.1.3. Materijalna, kulturna i prirodna dobra te okoliš

2.1.3.1. Materijalna i kulturna dobra

- Zaštićena graditeljska baština

Zgrada stare škole u Vratišincu - zaštićena je Rješenjem o preventivnoj zaštiti spomenika kulture koje je izdao Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu. Nalazi se u centru naselja, a datirana je god. 1874. Pročelja sadrže elemente kasnog baroknog klasicizma s plitkim pilastrima između prozora. Zgrada ima važan urbanistički položaj u starom centru naselja na raskrižju dvaju prilaznih putova. Danas je u toj građevini smješten dječji vrtić i zdravstvena ambulanta (opće medicine i stomatologa). Osim ove zakonom zaštićene građevine stare škole u Vratišincu, na području ove Općine postoji evidentirana graditeljska baština, ali i sitna arhitektura i javna plastika koja bitno utječe na sliku naselja i krajolika i ima veliki značaj, naročito za lokalnu zajednicu.

- Popis evidentirane baštine na području Općine – naselje Vratišinec

Župna crkva sv. Križa - izgrađena 1897.g. na prostranoj čestici u jugoistočnom dijelu sela. To je pseudogotička građevina s poligonalnim svetištem, poduprta s 20-tak kontrafora. Povrh portala diže se zvonik s vitkom i visokom limenom kapom. Pred glavnim pročeljem nalaze se dvije kasnobarokne skulpture sv. Ivana i Pavla iz 1779.g. Sama građevina ima veće kulturno-povijesno nego umjetničko značenje, ali ima umjetnički vrijedan inventar - iz prvotne župne crkve 3 oltara, propovjedaonicu i jaslice, iz Varaždinske župne crkve - orgulje, te vrlo vrijednu sliku Bogorodice iz 1522.g.

Kapela sv. Križa - smještena je na raskrižju u starom centru naselja. Današnja kapela je ostatak prijašnje župne crkve od koje je do danas sačuvano samo pravokutno svetište. Crkva je građena 1754.g. Iznad glavnog pročelja diže se mali zvonik s preslicom. S vanjske strane u zid svetišta uzidane su tri nadgrobnice ploče iz 1811., 1815. i 1826.g. U kapeli se nalazi oltar s raspećem.

Stara grobna kuća - smještena je na istaknutom mjestu uz zapadni rub groblja u Vratišincu. Po oblikovnim karakteristikama zaključujemo da je nastala početkom prošlog stoljeća. Iako je malih dimenzija, ova skladna građevina predstavlja rijedak primjer očuvanih starih grobnih kuća u ovom kraju.

Svojim oblikovanjem i položajem čini vrijedan akcent na groblju i u vizuri prilaza Vratišincu s južne strane.

Poklonac sv. Florijana - nalazi se u glavnoj ulici usred naselja. Izgrađen je 1814.g. u obliku kapelice. Danas je otvoren samo s prednje strane - pobočni otvori su zazidani. Temeljito je obnovljen i 'ogoljen' 1996.g.

Kameno raspelo - smješteno je u jugoistočnom dijelu Vratišince, u blizini raskrižja s cestom za G. Kraljevec. Nastalo vjerojatno god. 1914. prema natpisu na bazi. Podno raspeta je Marijin lik. U neposrednoj blizini, iza raspela, izgrađena je nova stambena katnica.

Kurija župnog dvora - velika zidana jednokatnica pravokutnog tlocrta iz prve pol. 19.st., izgrađena sjeverno od župne crkve u naselju. Središnji dio glavnog pročelja je rizalito istaknut, a iznad glavnog ulaza je dograđen balkon. Pročelja građevine su recentno

obnovljena - stolarija, dekorativni elementi iznad prozora, limarija, pokrov, dimnjaci. Ulična ograda je visoka, zidana s istaknutim stupovima na ulazima.

- Popis evidentirane baštine na području Općine – naselje Gornji Kraljevec

Kapelica Sv. Florijana - potječe s kraja 19.st. Smještena je na tipičnoj poziciji 'u trokutu' usred sela na raskrižju glavnih cesta. Građena u obliku poklonca sa zvonikom kao konglomerat različitih stilova (barok, klasicizam, pseudogotika), bez posebne invencioznosti, ali skladno povezuje korištene oblikovne elemente. Tijekom vremena višekratno je mijenjala svoj izgled - snažan zvonik podignut je kasnije. Predstavlja izuzetno skladan ruralni akcent u vizualnom doživljaju glavne ulice i centra naselja.

Kameno raspelo - smješteno u polju na raskrižju putova, zapadno od naselja, u blizini želj. pruge. Kameni križ postavljen je na visokom, višedijelnom i razvedenom postamentu s tri niše u kojima su vjerojatno bile svetačke skulpture. Raspelo je dosta oštećeno, raspetog Krista na križu više nema, a ostao je očuvan jedino Marijin lik u središnjoj niši. Oko raspela je željezna kovana ograda. Podataka o nastanku nema, pretpostavlja se da je nastao krajem 18.st. Predstavlja jedan je od najvrjednijih primjera javne plastike na ovom području.

Javno raspelo - smješteno je izvan naselja na pola puta prema Vratišincu, uz cestu. Vjerojatno je nastalo početkom 20.st. Dvodijelna betonska baza i križ obrađeni su kulirom od lomljenih mramornih zrnaca. Podno raspetog je Marijin lik. Od tri plitke niše baze samo je u jednoj sačuvana skulptura Bogorodice.

Javno raspelo - smješteno je izvan naselja na zapadnom ulazu u G. Kraljevec iz smjera Vratišincea.

Javno raspelo - smješteno izvan naselja uz sjeverni rub ceste koja iz G. Kraljevca vodi prema zaselku Remis. Nastalo je vjerojatno u prvoj pol. 20.st. Raspelo od lijevanog željeza smješteno je na betonskoj bazi obrađenoj kulirom od lomljenih mramornih zrnaca. Na bazi su tri niše s rustičnim svetačkim skulpturama.

- Popis arheoloških lokaliteta i nalazišta na području Općine

Naselje Brodec - smješteno je zapadno od Vratišincea; svojim se širenjem stopilo sa susjednim Vratišincem. Lokalitet je šire područje naselja Brodec, gdje je navodno nađen novac cara Kaligule, te nešto antičke keramike. Godine 1992. stručnjaci arheološkog odjela Muzeja Međimurja izvršili su rekognosciranje.

Kapela sv. Križa - smještena je u najstarijem dijelu Vratišincea, a ostatak je stare župne crkve iz 1754.g. od koje je ostalo samo svetište. Vrlo je vjerojatno da se u neposrednom okolišu kapele mogu naći ostaci i tragovi nekadašnje stare crkve.

- Popis evidentirane tradicijske stambene arhitekture

Osim navedene graditeljske baštine, javne plastike i arheoloških nalazišta i lokaliteta, na području Općine Vratišinec nalazimo rijetke primjere tradicijske stambene arhitekture. To su mahom stambene prizemnice s podrumom, užim, zabatnim pročeljem okrenute prema ulici. Među ovim primjerima možemo izdvojiti:

- Gornji Kraljevec, niz očuvanih stambenih građevina - na uličnom građevinskom pravcu glavne ulice u G. Kraljevcu sjeverno od kapelice sv. Florijana (zapadna strana ulice).
- Vratišinec, nekoliko pojedinačnih primjera - u središnjem (starom) dijelu Vratišincea i u dijelu tog naselja uz cestu prema Brodecu
- Gornji Kraljevec dvije kuće smještene na susjednim česticama - u jugozapadnom dijelu G. Kraljevca, na slijepom odvojkju gdje se kuće nižu jednostrano uz ulicu (kbr. 24 i 26). To su visoke, podrumljene prizemnice iza kojih se u dubinu čestice nastavljaju gospodarske građevine. Jedna ima očuvana bogato rustično ukrašena pročelja. Osim građevina, očuvane su i lijepe ulične ograde.

Promijene u načinu života i rada lokalnog stanovništva u posljednjih tridesetak godina utjecale su na način gradnje i oblikovanje naselja. Tako je tradicijska gradnja ustupila svoje mjesto novogradnji koja se najčešće gradi bez mnogo osjećaja za naslijeđe. Nove stambene građevine su nerijetko visoke katnice sa stambenim potkrovljem upitne estetske vrijednosti, bez osjećaja za mjerilo i proporciju, a nije rijetkost da u neposrednoj blizini stanovanja nastaju manji pogoni industrije, obrta ili servisa.

Zbog toga preostali rijetki primjeri tradicijske arhitekture (koja se u oblikovanju detalja pročelja, ali i ambijenta ulice, ne može usporediti s uglavnom bezličnom novogradnjom), imaju tim više veći značaj za lokalnu sredinu.

Tablica 7: Pregled kulturnih dobara na području Općine

Registarski broj	Naziv dobra	Naselje	Vrsta
Z – 1812	Orgulje u crkvi Uzvišenja Sv. Križa	Vratišinec, Crkva Uzvišenja Svetog Križa, Crkvena 6	POK (P)
Z – 1582	Crkva Uzvišenja Svetog Križa	Vratišinec, Crkvena ulica 16	NEP (P)
Z – 1125	Zgrada stare škole	Vratišinec, dr. Vinka Žganca 1/3	NEP (P)

Izvor: Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, 2021.god.

2.1.3.2. Prirodna dobra i okoliš – zaštićena područja prirode te šumske površine

Područje Općine pripada mikroregionalnoj cjelini Donjeg Međimurja. Reljef Općine Vratišinec šira je kontaktna prijelazna zona između dvije osnovne mikroregionalne cjeline: brežuljkasto Gornje Međimurje i nizinsko Donje Međimurje. To je takozvana pleistocenska ravan blago nagnuta od zapada prema istoku. Najveće apsolutne nadmorske visine su na zapadu (188,9 m), a najniže na sjeveroistoku (161,8 m). Pleistocenska ravan slična je donjem

Međimurju i smatra se njenim sastavnim dijelom. Područje Općine zajednička je tvorevina rijeka Drave i Mure, odnosno zajednička terasa aluvija dviju rijeka. Radi se o morfološki znatno izraženijoj, višoj zoni, tj. starija riječna terasa za razliku od reljefno najnižih naplavnih nanosa uz tok rijeke Mure.

- Prirodni pokazatelji

Na području Općine nema nacionalnih parkova, parkova prirode, rezervata.

Na području Općine još je 1969. godine kao spomenik prirode – skupine rijetkih primjera drveća oko župne crkve sv. Križa u Vratišincu stavljena pod posebnu zaštitu. Prema navedenom Rješenju skupina stabala sačinjavala su pretežno smreke (39 stabala) i lipe (8 stabala). Starost spomenutih skupina stabala iznosila je oko 70 godina, dok je promjer debla lipa iznosio 40-60 cm, a smreka 40-50 cm. Visina lipa je bila oko 15 m, a smreka oko 25 m.

Iste godine pod posebnu zaštitu kao spomenik prirode stavljena je skupina stabala na groblju u Vratišincu. Nasad stabala je starosti oko 70 godina, a činile su ga 44 stabla smreke. Osim smreke, na groblju su sačuvane tuje, a rub groblja ograđen je živicom od graba. Zaštićene skupine stabala su posječene u ne tako davnoj prošlosti bez prethodnih suglasnosti nadležnih tijela. Prema tome nemar i nepoznavanje vrijednih spomenika prirode doveli su do toga da danas na području Općine ne postoji niti jedan objekt zaštićen temeljem Zakona o zaštiti prirode.

Šume u Općini, kao i sve šume Međimurja predstavljaju ostatak nekad vrlo šumovitog područja, a u prošlosti su bile u posjedu raznih velikaških porodica. Prvi pisani podaci o šumama datiraju iz 13. st. kada se međimurske šume nalaze u posjedu vlastelinske porodice Čak. Po tadašnjem vlasniku međimurskih posjeda dobio je naziv i sam Grad Čakovec. Od 13. st. nadalje međimurske šume i posjedi promijenili su mnoge vlasnike, odnosno vlastelinske obitelji, Ban Buzad, Grofovi Celjski, Ban Vitovac. 1473. godine posjede dobiva u zakup od Kralja Matije Korvina, Bankar Ernučt, a 1546. godine vlasnici postaju Knezovi Zrinski. Nakon pogibije Kneza Nikole Zrinskog i pogubljenja Petra Zrinskog u Bečkom Novom Mestu 1671. godine, vlasnik međimurskih posjeda postaje Car Leopold u jednoj polovini, dok je druga polovina pripala Knezu Adamu, sinu Nikole Zrinskog, koji pogiba u borbi s Turcima, pa vlasnik cijelog međimurskog posjeda postaje Car Leopold.

Daljnji vlasnici su Markiz de Prie, Grof Ivan Čikulin, da bi na koncu Kralj Karlo VI., međimurski posjed poklonio Grofu Althaniju, čiji nasljednici 1791. godine isti prodaju Ä uri Feštetiću. Od prvih vlasnika šuma u Međimurju pa sve do 1923. godine veći dio šuma, unatoč izmjene velikog broja vlastelinskih porodica koje su upravljale tim šumama, ostao je sačuvan, pa je čak jedan dio sačuvao prašumski izgled. Velikim porastom stanovništva, šume su krčene i pretvarane u poljoprivredna zemljišta, a sve većim razvojem drvne industrije počelo se intenzivno sa sječama postojećih šuma. To je glavni razlog zašto je Međimurje tako siromašno šumama, po stanovniku svega 0,07ha šume. Šumovitost Međimurja je vrlo niska,

svoga 12%, a Republike Hrvatske iznosi 35%. Poslije II. svjetskog rata, međimurske šume kojima su upravljale razne zemljišne zajednice, Zakonom o Agrarnoj reformi su podružtvljene i date na upravljanje Šumariji Čakovec, a veći dio šuma koji je bio u privatnom vlasništvu ostao je i dalje u privatnom vlasništvu. Gospodarenje šumama i šumskim zemljištem je djelatnost od posebnog društvenog interesa koji se realizira na način propisan Zakonom o šumama. Šumskim prostorom u RH gospodari (upravlja) poduzeće "Hrvatske šume" d.o.o. Zagreb. Na području Međimurske županije nadležna je Uprava šuma Podružnica Koprivnica, odnosno Šumarija Čakovec. Područje Općine nije značajno zastupljeno šumskim pokrovom. Pod šumskim pokrovom nalaze se manje enklave okružene poljoprivrednim zemljištem, a nalaze se u predjelima Berek, Dubrava i Projnice. Prema katastarskim podacima radi se o 146,96ha, što je 8,84% od ukupne površine Općine. Dio šuma u ovoj Općini nalazi se pod državnom upravom (oko 40% svih šuma - 58,46ha), a dio je u privatnom vlasništvu (oko 60% svih šuma – 88,50ha). Državnim šumama na području ove Općine gospodari Šumarija Čakovec. Na temelju fitocenoloških, stanišnih i šumsko-gospodarskih elemenata, formirana je šumsko-gospodarska cjelina (gospodarska jedinica). U obuhvatu ove Općine Šumarija Čakovec upravlja gospodarskom jedinicom "Donje Međimurje".

Šume u ovoj Općini (državne i privatne) pripadaju klimazonalnoj šumskoj zajednici hrasta lužnjaka i običnog graba (*Quercus robur* L. – *Carpinus betulus* L.) panonskog sektora ilirske provincije i srednjoeuropske vegetacijske regije. Unutar klimazonalne zajednice lužnjakovo-grabovih šuma prisutne su i brojne šumske zajednice u trajnom razvojnem stadiju, kojima je vodni režim staništa glavni limitirajući faktor rasprostranjenosti i florističkog sastava vegetacije. Šumske zajednice trajnog stadija "traju" na nekom prostoru tako dugo dok na njemu traje određena dugogodišnja i ustaljena dinamika priljeva i odljeva površinskih, odnosno oborinskih i poplavnih voda, te voda u tlu. Promjenom dinamike u količini ili vremenu trajanja vode na površini ili tlu, mijenja se vodni režim staništa, što se odražava na floristički sastav šumske zajednice. Ako se floristički sastav, uslijed promjene vodnog režima, toliko promjeni da karakteristične vrste fitocenoze zamijene vrste karakteristične za neku drugu fitocenozu, znači da se iz jedne razvila druga fitocenoza, prilagođena novonastalim prilikama u staništu. Prijelaz iz jedne fitocenoze trajnog stadija u drugu je prirodan proces, koji se u prošlosti zemlje događao uslijed promjene globalne klime i promjene reljefa nakon tektonskih poremećaja ili jakih erozijskih procesa u višim položajima reljefa, te deponiranjem erozijskog materijala u niže položaje. U novije vrijeme trajni stadiji vegetacije se, zbog izgradnje hidromelioracijskih i energetskih objekata, drastično brzo mijenjaju. Šume ove zajednice su u davnoj i novijoj prošlosti bile izložene jakim antropogenim utjecajima i to intenzivnim sječama lužnjaka i izgradnjom nasipa i kanala. Prirodni uvjeti životne sredine su sada zamijenjeni novonastalim uvjetima.

Na temelju očuvanih prirodnih oblika prirodnu šumsku vegetaciju čine:

- šuma hrasta lužnjaka i običnog graba (*Quercus robur* L. – *Carpinus betulus* L.)
- šuma crne johe s drhtavim šašem (*Carici brizoides* - *Alnetum glutinosae* Horvat 38)
- umjetno podignute sastojine, na području cijele Općine Vratišinec nalazimo kulture bjelogorice: crne johe i bagrema.

Slika 5: Prikaz šumskih površina na području Općine

Izvor: Geoportala, DGU, 2022.god.

2.1.3.3. Vodoopskrbni objekti na području odgovornosti

Na području za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju zadužene su Međimurske vode d.o.o.

Područje Općine opskrbljuje se vodom iz vodocrpilišta „Nedelišće“, a vodoopskrbni sustav je vezani na prsten vodoopskrbe cijelog Međimurja.

Broj korisnika:

- ukupan broj korisnika: 580
- broj kućanstva u sustavu vodoopskrbe: 551
- broj pravnih osoba u sustavu vodoopskrbe: 26

Na području Općine nema vodosprema, filtarskih, crpnim ili klorinatorskih stanica.

2.1.3.4. Poljoprivredne površine na području odgovornosti

Na području Općine, sukladno ARKOD podacima završno s 2020.god., registrirano je ukupno 524,95 ha oranica, 0,22 ha staklenika na oranicama, 42,63 ha livada, 0,27 ha vinograda, 30,80 ha voćnjaka, 0,89 ha miješanih višegodišnjih nasada, ukupno 923,94 ha parcela.

Sukladno ARKOD podacima, završno s 2020.god., na području Općine registrirano je ukupno 45 poljoprivrednih gospodarstva s ukupno 169 poljoprivredne parcele na ukupno 59,54 ha.

Slika 6: Prikaz poljoprivrednih površina na području Općine

Izvor: Geoportal, DGU, 2022.god.

2.1.3.5. Industrijski i drugi gospodarski objekti, operateri i područja postrojenja s opasnim tvarima te njihove tehnološke karakteristike, smještaj i posebnosti s obzirom na naselja

- Gospodarski objekti na području odgovornosti

U tablici koja slijedi predočeni su podaci dostupni na portalu „Digitalna komora“.

Tablica 8: Prikaz pravnih osoba u gospodarstvu prema djelatnosti

R.Br.	Naziv pravne osobe	Lokacija pravne osobe	Djelatnost pravne osobe
1.	ŽGANEC d.o.o.	Marof 19, Gornji Kraljevec	H4941 – cestovni prijevoz robe
2.	LEŠKO d.o.o.	Brodec 3, Vratišinec	C2830 – proizvodnja strojeva za poljoprivredu i šumarstvo
3.	LJEKARNA BEČIROVIĆ	Dr. Vinka Žganca 16, Vratišinec	G4773 – ljekarne
4.	INTERSKELE – LEŠKO d.o.o.	Brodec 3, Vratišinec	C2511 – proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova
5.	DIKA ŠTIK d.o.o.	Brodec 6, Vratišinec	C1399 – proizvodnja ostalog tekstila, d.n.
6.	ROYAL TRADE d.o.o.	Prečna ulica 1, Vratišinec	I5610 – djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane
7.	INSTALACIJE TUKSAR d.o.o.	Marof 13, Gornji Kraljevec	F4322 – uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina i instalacija za grijanje i klimatizaciju
8.	TURK – GRADITELJSTVO d.o.o.	Mali Marof 3, Gornji Kraljevec	F4339 – ostali završni građevinski radovi
9.	COMPATER GRADITELJSTVO j.d.o.o.	Brodec 77, Vratišinec	F4329 – ostali građevinski radovi
10.	DAVID & COMPANY d.o.o.	Marof 36, Vratišinec	C2361 – proizvodnja proizvoda od betona za građevinarstvo

R.Br.	Naziv pravne osobe	Lokacija pravne osobe	Djelatnost pravne osobe
11.	KRZNAR TRADE d.o.o.	Dr. Vinka Žganca 31, Vratišinec	S9603 – pogrebne i srodne djelatnosti
12.	AGROCENTAR d.o.o.	Dr. Vinka Žganca 67, Vratišinec	G4621 – trgovina na veliko žitaricama, sirovim duhanom, sjemenjem i stočnom hranom
13.	DJEČJI VRATIĆ SRČEKO	Dr. Vinka Žganca 1, Vratišinec	P8510 – predškolsko obrazovanje
14.	SEDMAK – USLUGE d.o.o.	Marof 14, Vratišinec	G4520 – održavanje i popravak motornih vozila
15.	DE – PA d.o.o.	Ograda 11, Vratišinec	S9602 – frizerski saloni i saloni za uljepšavanje
16.	STOLARIS d.o.o.	Prečna 6, Vratišinec	C3101 – proizvodnja namještaja za poslovne i prodajne prostore
17.	ĐELAC INTERIJERI j.d.o.o.	Dr. Vinka Žganca 32, Vratišinec	F4333 – postavljanje podnih i zidnih obloga
18.	DOMINATOR j.d.o.o.	Brodec 77, Vratišinec	F4399 – ostale specijalizirane građevinske djelatnosti, d.n.
19.	KROV ČAKOVEC j.d.o.o.	Gmajna 2, Vratišinec	F4391 – radovi na krovu
20.	M – GARAGE j.d.o.o.	Školska 22, Vratišinec	C3312 – popravak strojeva
21.	PROMO ERA d.o.o.	Crkvena 33, Vratišinec	G4791 – trgovina na malo preko pošte ili interneta
22.	GRBAVEC – GRADNJA j.d.o.o.	Brodec 99, Vratišinec	F4331 – fasadni i štukatorski radovi
23.	DIREKT j.d.o.o.	Novi Brodec 4, Vratišinec	F4333 – postavljanje podnih i zidnih obloga
24.	ENIT – M j.d.o.o.	Školska 7, Vratišinec	D3511 – proizvodnja električne energije
25.	IVEK ŽBUKA j.d.o.o.	Brodec 99, Vratišinec	F4339 – ostali završni građevinski radovi
26.	DRIVE RENT d.o.o.	Brodec 97, Vratišinec	H5221 – uslužne djelatnosti u vezi s kopnenim prijevozom
27.	SKYLERLABS j.d.o.o.	Franje Debana 31, Vratišinec	C2562 – strojna obrada metala
28.	AS JEZA j.d.o.o.	Franje Debana 13, Vratišinec	G4520 – održavanje i popravak motornih vozila
29.	TROTTER – PROM j.d.o.o.	Brodec 77, Vratišinec	I5610 – djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane

Izvor: Digitalna komora, 2021.god.

- Industrijske, gospodarske i poslovne zone na području odgovornosti

Na prostoru Općine predviđena je izgradnja Poduzetnička zone Ciglenice na zemljištu ukupne površine 93.350 m². Zemljište se nalazi u vlasništvu Republike Hrvatske, no Programom raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu RH zemljište je namijenjeno za poduzetničku zonu Općine te se očekuje povrat/darovanje zemljišta, nakon čega će se pristupiti prikupljanju potrebne dokumentacije i izgradnji infrastrukture. Za poduzetničku zonu izrađena je posebna geodetska podloga, a u postupku je i izrada Detaljnog plana uređenja. Infrastruktura do zone postoji samo djelomično. Predviđena poduzetnička zona je također sastavni dio Plana industrijskih zona Međimurske županije.

2.1.3.6. Stambeni, poslovni, sportski, vjerski i kulturni objekti u kojima boravi i može biti ugrožen velik broj ljudi

Problematične su:

- zgrade izgrađene prije razdoblja protupotresnog građenja
- obiteljske kuće izgrađene bez kontrole
- zgrade u kojima je izvršena adaptacija s izmjenama u konstrukciji, a bez detaljnih provjera

Najugroženija područja u situaciji potresa su u naseljima gdje je najveća gustoća naseljenosti i najveći broj stanovnika.

Tablica 9: Prikaz objekata u kojima se okuplja veći broj ljudi

Naziv objekta	Kapacitet objekta
Dječji vrtić Srčko Vratišinec	51
Osnovna škola „Dr. Vinka Žganca“ Vratišinec	180
Župna crkva Svetog Križa Vratišinec	700
Dom kulture „Dr. Vinko Žganec“ Vratišinec	300
Društveni dom Gornji Kraljevec	200

Izvor: Procjena rizika od velikih nesreća Općine Vratišinec, 2021. godine

2.1.3.7. Kapaciteti i drugi objekti za sklanjanje

Kao potrebna mjesta za sklanjanje i zbrinjavanje koristit će se podrumске prostorije, zaštićenije suterenske prostorije, podzemne garaže, postojeća obiteljska skloništa u individualnoj stambenoj izgradnji te prirodne i druge vrste zaklona.

Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara vršit će se prema potrebi i u postojeće podrumске zaklone koji će se urediti za tu namjenu. Podrumске zaklone u zajedničkim stambenim građevinama treba očistiti, pripremiti i prilagoditi za sklanjanje. Po potrebi izvršit će se potpora stropne konstrukcije s daskama (fosnama) i odgovarajućim podupiračima. Isto tako izvršit će se pojačanje ili zaštita ulaza te zaštita svih otvora (prozora) na odgovarajući način.

2.1.3.8. Kapaciteti za zbrinjavanje (smještajni, sanitarni uvjeti i kapaciteti za pripremu hrane)

Zbrinjavanje je moguće provesti u prostorima zgrade škole, društvenim i vatrogasnim domovima, ugostiteljskim objektima te vikendicama. U istim objektima moguća je i priprema hrane jer su uglavnom opremljeni kuhinjama.

Kapaciteti za zbrinjavanje i pripremu hrane:

- Osnovna škola dr. Vinka Žganca Vratišinec, Školska ulica 4, 40 316 Vratišinec.

2.1.3.9. Zdravstveni kapaciteti (javni i privatni)

Na području Općine djeluju sljedeće zdravstvene ustanove:

- Dom zdravlja Čakovec – Ambulanta (ordinacija opće/obiteljske medicine) Vratišinec, Dr. Vinka Žganca 1, 40 316 Vratišinec
- Stomatološka ambulanta Doma zdravlja Čakovec, Dr. Vinka Žganca 1, 40 316 Vratišinec.

2.1.4. Prometno – tehnološka infrastruktura na području odgovornosti

2.1.4.1. Cestovna i željeznička infrastruktura

- Cestovni promet

Kroz područje Općine prolazi glavni pravac (u smjeru sjever - jug) županijske ceste 2008 koja se u Žiškovcu odvaja od državne ceste Čakovec - Mursko Središće. Županijska cesta prolazi kroz Vratišinec i spaja se na tzv. „Mursku magistralu“ u Peklenici. Druga županijska cesta, koja je isto tako važna za Općinu je cesta 2010 Vratišinec - Gornji Kraljevec. Tom cestom su povezana sva naselja u Općini i čini glavni prometni pravac u smjeru istok - zapad.

Najkraća veza s regionalnim središtem Mursko Središće, je lokalna cesta 20003 Mursko Središće - željeznički kolodvor – Brezje - Brodec. Od ostale cestovne infrastrukturi u Općini dobro je izgrađena mreža nerazvrstanih cesta (mjesnih ulica i poljskih putova) čime su pojedini dijelovi Općine međusobno dobro povezani.

Tablica 10: Prometnice na području Općine Vratišinec

R.Br.	Oznaka ceste	Prometnice na području Općine Vratišinec	Ukupna duljina prometnice (km)
ŽUPANIJSKE CESTE			
1.	ŽC 2008	Paklenica (Ž2003) – A.G. Grada Čakovca (Žiškovec)	4,725
2.	ŽC 2010	Vratišinec (2008) – Gornji Kraljevec (L20020)	2,066
LOKALNE CESTE			
1.	LC 20003	Mursko Središće (D209/Ž2006) – Vratišinec (L20019)	3,594
2.	LC 20019	Štrukovec (D209) – Vratišinec (Ž2008)	2,711
3.	LC 20020	Gornji Kraljevec (Ž2010) – Sivica (Ž2017)	3,342
4.	LC 20069	Gornji Kraljevec (L20020 – A.G. Grada Čakovca (Krištanovec))	1,569
5.	LC 20071	Gornji Kraljevec (L20020 – A.G. Čakovec (Krištanovec))	1,338

Izvor: Uredba o razvrstavanju željezničkih pruga („Narodne Novine“ broj 84/21, 100/21)

- Željeznički promet

Kroz Općinu prolazi željeznička pruga II. reda Čakovec – Mursko Središće – Lendava (R. Slovenija). Željeznička pruga je lokalnog značaja. Nekad je taj pravac imao veliki značaj, u vrijeme eksploatacije murskih rudnika i rada rafinerije nafte u Lendavi. Danas taj pravac na području Općine iznosi 4,4 km.

Tablica 11: Željezničke pruge na području Općine Vratišinec

R.Br.	Oznaka pruge	Puni naziv željezničke pruge	Skraćeni naziv željezničke pruge	Građevinska duljina pruge (km)
1.	L101	Čakovec – Mursko Središće – Državna granica – (Lendava)	Čakovec – M. Središće - DG	17,942

Izvor: Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga 3/14, 72/17)

2.1.4.2. Dalekovodi i transformatorske stanice

Elektroopskrbu na području Općine provodi HEP ODS d.o.o. – Elektra Čakovec.

Područje Općine napaja se električnom energijom od distributera DP „Elektra“ Čakovec preko trafostanice TS 10/04 kV. Na području Općine ima ukupno 6 trafostanica 10/05 kV, za napajanje svih domaćinstava. Transformatori su snage 100 kVA, a razmješteni su u Vratišincu (tri trafostanice), Gornjem Kraljevcu (dvije trafostanice) i jedna trafostanica u zaseoku Remis.

Mreža elektroopskrbe Općine je izvedena pretežno kao zračna, a samo djelomično kao podzemna. Električnom energijom su opskrbljena sva domaćinstva na području Općine. Područjem Općine prolazi 35 kV dalekovod Prelog-Mursko Središće.

Tablica 12: Pregled transformatorskih stanica na području Općine

Šifra	Naziv transformatorske stanice	Mjesto	Tip TS-a	Instalirana snaga (kVA)	Prijenosni omjer (kV)
T319	„STARA“	Vratišinec	TOR ¹	250	10(20)/0,4
T320	„ZADRUŽNI DOM“	Vratišinec	TOR	160	10(20)/0,4
T321	„BRODEC“	Vratišinec	TOR	160	10(20)/0,4
T323	„STARA“	Gornji Kraljevec	TOR	160	10(20)/0,4
T344	„MAROF“	Gornji Kraljevec	TOR	160	10(20)/0,4
T345	„REMIS“	Gornji Kraljevec	TOR	100	10(20)/0,4
Ukupno:	6			990	

Izvor: HEP ODS d.o.o. – Elektra Čakovec, 2021.god.

Tablica 13: Pregled zračnih vodova (dalekovoda) na području Općine

Šifra	Naziv	Mjesto	Duljina (m)	Količina stupova		Naponska razina (kV)
				Beton	Drveni	
D121	MURSKO SREDIŠĆE – PEKLENICA	op. Vratišinec	1,280	11	0	10(20)
D128	odcjep „STARA“	Gornji Kraljevec	1,705	15	0	10(20)
D130	odcjep „REMIS“	Gornji Kraljevec	1,626	12	0	10(20)
D254	PODTUREN – PEKLENICA	op. Vratišinec	783	7	0	10(20)
D05	MURSKO SREDIŠĆE – DEKANOVEC	op- Vratišinec	4,225	22	0	35
Ukupno:	5		9,619	38	0	

Izvor: HEP ODS d.o.o. – Elektra Čakovec, 2021.god.

Na području Općine ne nalaze se postojeći objekti prijenosne mreže (nadzemni i kabelski vodovi te transformatorske stanice nazivnog napona 110 kV, 220 kV i 400 kN) u nadležnosti Hrvatskog operatera prijenosnog sustava d.o.o., Prijenosnog područja Zagreb.

¹ TOR – tornjić - zidana

2.1.4.3. Telekomunikacijski sustavi (lokacije GSM, FM radio i TV odašiljača)

Naselja Općine obuhvaćena su pristupnom telekomunikacijskom mrežom RSS-a Vratišinec. Pristupna mreža Vratišinec je u cijelosti izvedena podzemno. Mjesna telefonska centrala Vratišinec digitalne je tehnologije i omogućava sve najnovije PSTN i ISDN usluge. Na matičnu centralu AXE-10 vezan je svjetlovodnim kabelom. Od novih usluga osim ISDN-a (integrirani sustav širokopojasnih usluga - preko jedne veze omogućen je telefonski razgovor ,prijenos podatak i slike), pretplatnicima je dostupna ADSL tehnologija (brži i kvalitetniji prijenos govora i ostalih oblika podataka).

Instalirani kapacitet pristupne mreže Vratišinec iznosi 562 telefonskih priključaka. Broj instaliranih priključaka na 100 stanovnika Općine iznosi 25,40. Prema navedenom, vidljivo je da na području Općine (uzevši u obzir podatke o broju domaćinstava) kapacitet komunikacijskih priključaka zadovoljava. Mobilna mreža uspostavila se paralelno s razvojem mobilnog sustava u Županiji i ista se kontinuirano dograđuje i širi.

2.1.4.4. Plinovodi, naftovodi i sl.

Distribucija plina na području Općine, kao i drugim dijelovima Županije provodi distributer „Međimurje plin“ d.o.o. Čakovec.

Plinovodi su izvedeni PE - HD cijevima prema "API"standardu, i projektnoj dokumentaciji koju sigurno posjedujete. Cijevima protječe prirodni plin u kojem ima 92-96% metana.

U sustavu plinovoda odnosno plinskoj mreži na području Općine nalaze se 2 mjerno - regulacijske stanice (u daljnjem tekstu MRS), koje reduciraju srednji tlak (3 bara) na niski tlak (100 mbara). Redukcijske stanice nalaze se u ulici Brodec u Vratišincu i u Glavnoj ulici u Gornjem Kraljevcu. Na području Općine nema odorizacijskih stanica.

- Broj kućanstva u sustavu plinoopskrbe: 442,
- Broj pravnih osoba u sustavu plinoopskrbe: 23.

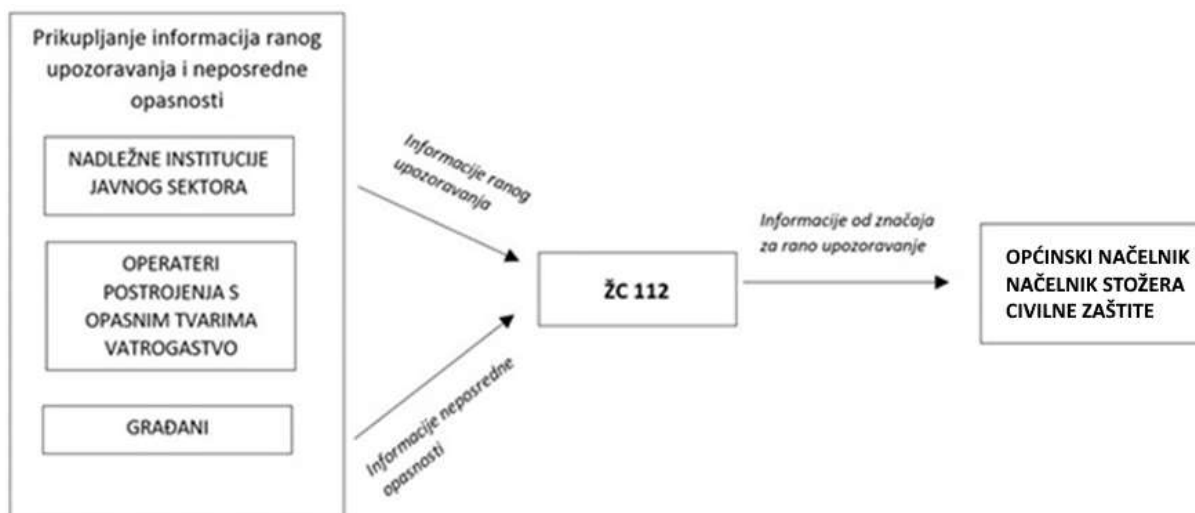
2.2. Upozoravanje

Rano upozoravanje označava pružanje pravodobnih i učinkovitih informacija na temelju kojih nadležne institucije pokreću zajednice i pojedince izložene opasnostima na poduzimanje mjera za izbjegavanje ili smanjivanje rizika i provođenje pravodobnih priprema za učinkovit odgovor na prijetnje.

Informacije ranog upozoravanja prikupljaju sve institucije iz javnog sektora u području meteorologije, hidrologije i obrane od poplava, seizmologije, javnog zdravstva, geologije i inspeksijske službe.

Informacije o neposrednoj opasnosti od nastanka nesreće čije posljedice mogu izazvati značajne posljedice po živote i zdravlje ljudi i štete na materijalnim dobrima i okolišu prikupljaju operateri postrojenja s opasnim tvarima i vatrogastvo.

Informacije ranog upozoravanja i neposredne opasnosti, u vremenu najpribližijem realnom, prenose se Službi civilne zaštite Čakovec koja preko ŽC 112 informacije o ranom upozoravanju dostavlja odgovornim osobama Općine, odnosno općinskom načelniku (**PRILOG 9.**) i načelniku Stožera civilne zaštite (**PRILOG 1.**).

Slika 7: Shematski prikaz postupaka primanja i prenošenja ranog upozoravanja i neposredne opasnosti

Na temelju dobivenih informacija, općinski načelnik / načelnik Stožera civilne zaštite nalaže pripravnost vlastitim operativnim snagama sustava civilne zaštite.

Tablica 14: Prikaz izvora upozoravanja, sadržaja, korisnika upozoravanja, mjera, snaga i sredstva po pojedinoj ugrozi

IZVANREDNI DOGAĐAJ	IZVOR UPOZORAVANJA	SADRŽAJ	KORISNICI UPOZORAVANJA	MJERE, SNAGE I SREDSTVA
Epidemije i pandemije	- Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Varaždin – Služba civilne zaštite Čakovec, centar 112 - od građana - neposrednim uvidom na terenu Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije	- Vrste virusa u opticaju - Medicinske prognoze, obavijesti i priopćenja	- Stožer civilne zaštite Općine - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost	- mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite Općine - ljudski i materijalni resursi utvrđeni Planom djelovanja civilne zaštite Općine
Ekstremne vremenske pojave - Ekstremne temperature	- Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Varaždin – Služba civilne zaštite Čakovec, centar 112 - DHMZ	- vrsta opasnosti - vremenske prognoze - mjere zaštite	- Stožer civilne zaštite Općine - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost	- mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite Općine Upozoravanje je moguće provesti na vrijeme.
Ekstremne vremenske pojave – Vjetar (kretanje zračnih masa općenito)	- Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Varaždin – Služba civilne zaštite Čakovec, centar 112 DHMZ	- vrsta opasnosti - vremenske prognoze	- Stožer civilne zaštite Općine - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost	- mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite Općine Upozoravanje je moguće provesti na vrijeme.
Ekstremne vremenske pojave – Kiša (padaline)	- Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Varaždin – Služba civilne zaštite Čakovec, centar 112 - DHMZ	- vrsta opasnosti - vremenske prognoze	- Stožer civilne zaštite Općine - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost	- mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite Općine - Upozoravanje je moguće provesti na vrijeme.

IZVANREDNI DOGAĐAJ	IZVOR UPOZORAVANJA	SADRŽAJ	KORISNICI UPOZORAVANJA	MJERE, SNAGE I SREDSTVA
Ekstremne vremenske pojave – Tuča (padaline)	- Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Varaždin – Služba civilne zaštite Čakovec, centar 112 - DHMZ	- vrsta opasnosti - vremenske prognoze	- Stožer civilne zaštite Općine - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost	- mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite Općine - Upozoravanje je moguće provesti na vrijeme.
Ekstremne vremenske pojave – Mraz (padaline)	- Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Varaždin – Služba civilne zaštite Čakovec, centar 112 - DHMZ	- vrsta opasnosti - vremenske prognoze	- Stožer civilne zaštite Općine - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost	- mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite Općine - Upozoravanje je moguće provesti na vrijeme.
Suša	- Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Varaždin – Služba civilne zaštite Čakovec, centar 112 - DHMZ	- vrsta opasnosti - vremenske prognoze	- Stožer civilne zaštite Općine - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost	- mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite Općine - Upozoravanje je moguće provesti na vrijeme.
Poplava	- Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Varaždin – Služba civilne zaštite Čakovec, centar 112 - DHMZ - od građana neposrednim uvidom na terenu	- stanje protoka na vodotocima koji prolaze kroz Općinu - prognoza vodostaja - prognoza za padaline koje mogu dovesti do povećanja vodostaja	- Stožer civilne zaštite Općine - operativne snage sustava civilne zaštite - stanovništvo ugroženog područja - javnost	- mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite Općine - ljudski i materijalni resursi utvrđeni Planom djelovanja civilne zaštite Općine - spašavanje, evakuacija, zbrinjavanje, prva medicinska pomoć i druga potrebna skrb. - Upozoravanje je moguće provesti pravovremeno osim kada se radi o bujičnim poplavama.
Potres	- Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Varaždin – Služba civilne zaštite Čakovec, centar 112 - Seizmološka služba RH sve institucije i građani na pogođenom i susjednim područjima	- osnovni parametri potresa - prve pouzdane podatke o potresu na pogođenom području moguće je napraviti u vremenu od minimalno 30 min do maksimalno 3 sata	- Stožer civilne zaštite Općine - operativne snage sustava civilne zaštite - stanovništvo ugroženog područja - javnost	- mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite Općine - ljudski i materijalni resursi utvrđeni Planom djelovanja civilne zaštite Općine - spašavanje, evakuacija, zbrinjavanje, prva medicinska pomoć i druga potrebna skrb, asanacija i drugo - Za potres nije moguće provesti pravovremeno upozoravanje.

2.3. Uzbunjivanje

Odluku o uzbunjivanju stanovništva putem sirena, oglašavanjem znaka neposredne opasnosti ili upozorenja na nadolazeću opasnost, s priopćenjem za stanovništvo donosi općinski načelnik, a u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti načelnik Stožera civilne zaštite. Odluku o uzbunjivanju stanovništva, u slučaju žurnosti može donijeti voditelj Službe civilne zaštite Čakovec ili osobe koje oni ovlaste u slučaju svoje odsutnosti ili spriječenosti.

Sustav za uzbunjivanje stanovništva putem sirena koristi se kod ugroze od poplava, požara, nesreća koje uključuju opasne tvari, ratnih opasnosti i terorističkog djelovanja.

Odluka o uzbunjivanju stanovništva donosi se na temelju:

- informacija ranog upozoravanja institucija iz javnog sektora u sklopu propisanog djelokruga u području meteorologije, hidrologije i obrane od poplava, ionizirajućeg zračenja, inspeksijske službe i institucija koje provode znanstvena istraživanja,
- informacija o neposrednoj opasnosti od nastanka nesreće koje prikupljaju operateri postrojenja s opasnim tvarima, hidroakumulacija, vatrogastvo,
- informacija koje prikupljaju Ministarstvo obrane i Ministarstvo unutarnjih poslova.

Kod ugroza od poplava izazvanih izlivanjem kopnenih vodenih tijela informacije potrebne za donošenje odluke za uzbunjivanje stanovništva osiguravaju Hrvatske vode u skladu s Državnim planom obrane od poplava.

Ovlasti i postupci uzbunjivanja stanovništva kod nesreća koje uključuju opasne tvari, pucanja akumulacijskih brana i drugim slučajevima kada pravna osoba ima vlastite sirene ili sustav uzbunjivanja, propisani su člankom 5. *Pravilnika o postupku uzbunjivanja stanovništva* te pojedinačnim planovima za slučaj opasnosti (operativni, unutarnji i vanjski planovi zaštite i spašavanja). Znak neposredne opasnosti za navedene nesreće, oglašava pravna osoba čijom djelatnošću je uzrokovana nesreća te bez odlaganja obavještava Centar 112 i dostavlja priopćenje za stanovništvo. Centar 112 dalje postupa u skladu s aktom kojim se reguliraju aktivnosti Centra 112 i pravne osobe u takvim slučajevima.

Odluka o uzbunjivanju stanovništva (**PRILOG 46.**) s priopćenjem za stanovništvo upućuje se Centru 112 / Operativnom centru civilne zaštite.

Centar 112 u provedbi uzbunjivanja sirenama postupa na sljedeći način:

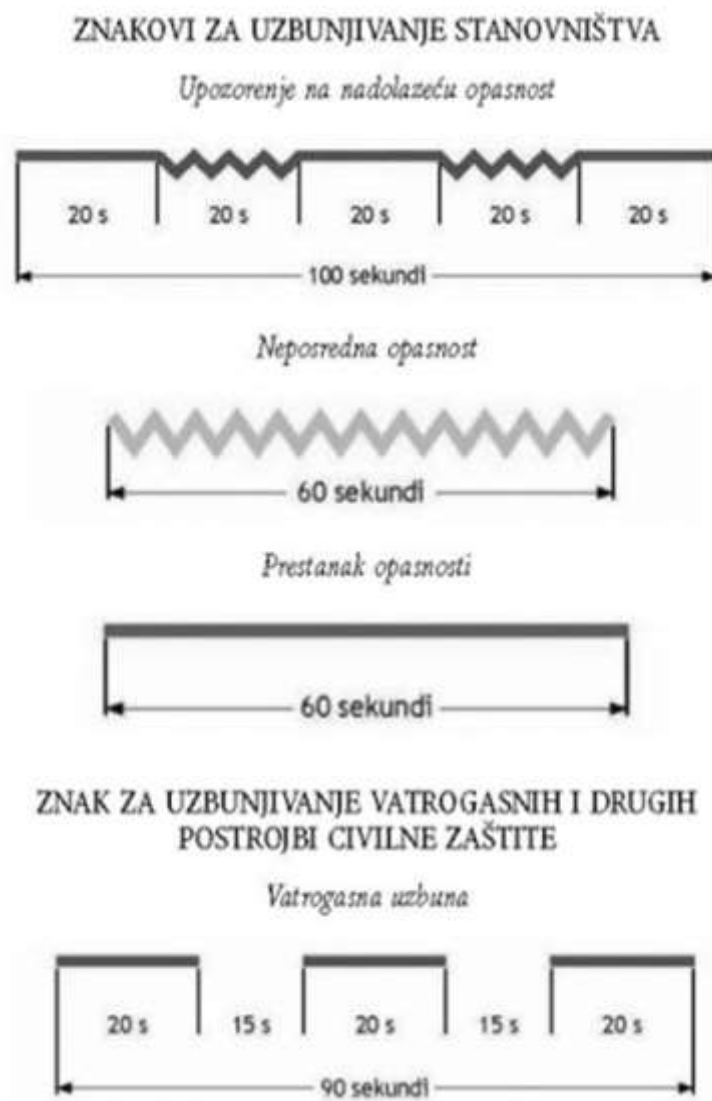
- sustavom javnog uzbunjivanja emitira odgovarajući znak za uzbunjivanje,
- emitira priopćenje za stanovništvo putem elektroničkih sirena,
- nalaže oglašavanje odgovarajućeg znaka za uzbunjivanje pravnim osobama koje imaju sirene ili sustave za uzbunjivanje, a nisu uvezane u sustav za daljinsko upravljanje sirenama iz centra 112.

Centar 112 u skladu s utvrđenim načinima komunikacije šalje priopćenje za stanovništvo:

- Operativnom centru civilne zaštite,
- operativno - komunikacijskim centrima hitnih službi,

- Stožeru civilne zaštite,
- općinskom načelniku,
- pravnoj osobi koja posjeduje vlastiti sustav uzbunjivanja,
- vlasnicima ili korisnicima objekata koji su obvezni uspostaviti interni sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje,
- elektroničkim medijima prema popisu koji je sastavni dio *Plana*.

Uzbunjivanje stanovništva u slučaju nadolazeće i neposredne opasnosti obavlja se propisanim jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje prema Uredbi o jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje („Narodne novine“ broj 61/16).

Slika 8: Znakovi za uzbunjivanje stanovništva, vatrogasnih i drugih postrojbi civilne zaštite

Izvor: Uredba o jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje („Narodne novine“ broj 61/16)

Za uzbunjivanje i obavješćivanje stanovništva koriste se:

- sirene,
- razglasni uređaji,
- elektronički mediji,

- radio i televizijske postaje na nacionalnoj razini,
- lokalne radio postaje i televizijske postaje,
- web-stranice MUP-a – Ravnateljstvo civilne zaštite,
- aplikacije za pametne telefone i druge uređaje,
- SMS poruke (nakon što se kod davatelja usluga).

Uz znakove za uzbunjivanje stanovništva u slučaju nadolazeće i neposredne opasnosti putem nadležnog Centra 112 daje se priopćenje za stanovništvo o vrsti opasnosti i mjerama koje je neophodno poduzeti.

Priopćenja za stanovništvo emitiraju se neposredno nakon danog znaka za uzbunjivanje putem sirena, razglasnih uređaja, elektroničkih medija te SMS poruka.

Uzbunjivanje vatrogasnih postrojbi obavlja se putem telekomunikacijskih sredstava, a kada to nije moguće znakom „vatrogasna uzbuna“.

Osiguranje uzbunjivanja osoba s invaliditetom na području Općine Vratišinec provoditi će se putem povjerenika civilne zaštite uz pomoć članova udruga. Povjerenici civilne zaštite će kao predstavnici naselja imati uvid o broju osoba s invaliditetom na svom području te će se informacija o ranom upozoravanju moći provesti u realnom vremenu. Ukoliko je osobama s invaliditetom putem posebnih propisa dodijeljena osoba koja se brine za osobu s invaliditetom, ista će informaciju o ranom upozoravanju moći provesti u realnom vremenu.

Po prestanku opasnosti za stanovništvo, donositelj odluke je dužan Centru 112 dostaviti odluku o prestanku opasnosti s priopćenjem za stanovništvo.

2.4. Pripravnost

Pripravnost je stanje spremnosti operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite za operativno djelovanje.

Kako je u Procjeni rizika navedeno, ugroze mogu biti predvidive (poplave, ekstremne temperature, klizišta, suša, tuča, mraz) i nepredvidive (potres, epidemije i pandemije, industrijske nesreće). Za slučaj predvidivih ugroza, općinski načelnik uvodi pripravnost operativnih snaga sustava civilne zaštite, dok kod nepredvidivih ugroza, nakon što se dogode, općinski načelnik aktivira sve potrebne snage civilne zaštite.

Pripravnost operativnih snaga sustava civilne zaštite nalaže općinski načelnik temeljem informacija u sustavu ranog upozoravanja o mogućnosti nastanka velike nesreće. U odsutnosti općinskog načelnika pripravnost uvodi načelnik Stožera civilne zaštite.

Mjere pripravnosti za snage i sredstva koja se uključuju u civilnu zaštitu:

- obavještanje (upozorenje) pripadnicima operativnih snaga o mogućoj ugrozi,
- ograničenje udaljavanja iz mjesta stanovanja ili s radnog mjesta,
- uvođenje pasivnog dežurstva u pravnim osobama, udrugama od interesa za civilnu zaštitu, obrtnicima i fizičkim osobama s ciljem ocjene stanja i spremnosti ljudi te popunjenosti materijalno – tehničkim sredstvima,

- stalna dostupnost na telefon/mobitel,
- kontrola potrebnih materijalno – tehničkih sredstava i opreme,
- provedba pripravnosti putem telefona/mobitela, a u slučaju nemogućnosti korištenja telekomunikacija mjere pripravnosti naložiti putem teklića.

Pripravnost se uvodi operativnim snagama sustava civilne zaštite.

Operativne snage sustava civilne zaštite Općine Vratišinec su:

- Stožer civilne zaštite Općine Vratišinec,
- Operativne snage vatrogastva – DVD Vratišinec i DVD Gornji Kraljevec,
- Gradsko društvo Crvenog križa Čakovec,
- Hrvatska gorska služba spašavanja – Stanica Čakovec,
- Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici,
- Koordinator na lokaciji,
- Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – Žganec d.o.o., David & Company d.o.o., Royal Trade d.o.o., Dom kulture “dr. Vinko Žganec”, Društveni dom Gornji Kraljevec, Osnovna škola “dr. Vinka Žganca”, Područna škola Gornji Kraljevec.

Tijekom pripravnosti će se uvesti dežurstvo (aktivno) svih potrebnih operativnih snaga i provesti ocjena spremnosti i stanja materijalno - tehničkih sredstava za djelovanje u slučaju određene ugroze (Stožer civilne zaštite, vatrogastvo, GDCK Čakovec, HGSS – Stanica Čakovec, povjerenici civilne zaštite, udruge, koordinatori na lokaciji i pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite). Isto tako uvest će se pasivno dežurstvo u pravnim osobama od interesa za sustav civilne zaštite s ciljem ocjene stanja i spremnosti ljudi i potpunosti materijalnim sredstvima (građevinske i komunalne tvrtke, tvrtke za prijevoz osoba i tereta, za osiguranje prehrane i smještaja, za distribuciju energenata i vode) i u drugima građana.

- **Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)**

Po upozorenju na dolazeću prijeteću opasnost, općinski načelnik nalaže pripravnost Stožera civilne zaštite na način da telefonom poziva direktno načelnika Stožera ili njegovog zamjenika.

Ukoliko postoji mogućnost prerastanja izvanrednog događaja u veliku nesreću, općinski načelnik nalogom (**PRILOG 31.**), a sukladno Shemi mobilizacije Stožera civilne zaštite (**PRILOG 30.**), mobilizira Stožer koji se upoznaje s trenutnom situacijom na terenu.

Sukladno razvoju situacije, općinski načelnik na preporuku Stožera civilne zaštite uvodi pripravnost operativnih snaga civilne zaštite:

- temeljnih operativnih snaga: vatrogastvo, HGSS – Stanica Čakovec, GDCK Čakovec (vrijeme pripravnosti 1 – 3 sata),
- ostale operativne snage: pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite, povjerenici civilne zaštite, koordinatori na lokaciji i udruge.

- **Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.)**

Nakon dobivanja zahtjeva od strane općinskog načelnika (u dogovoru sa Stožerom civilne zaštite), zapovjednik vatrogasne postrojbe uvodi dežurstvo uz podizanje gotovosti i pripremu materijalno - tehničkih sredstava. Ovisno o riziku, traži sastanak s predstavnicima Vatrogasne zajednice kako bi se planirali udruženi resursi.

- **GDCK Čakovec (PRILOG 3.)**

GDCK Čakovec djeluje u skladu sa zahtjevima Stožera civilne zaštite i koordinatora na lokaciji temeljem ovog *Plana* i sukladno vlastitom Operativnom planu civilne zaštite.

Općinski načelnik putem načelnika Stožera poziva ravnatelja GDCK ili njegovog zamjenika putem telefona direktno ili putem Županijskog centra 112 te ga obavještava o nastaloj ugrozi.

- **HGSS – Stanica Čakovec (PRILOG 4.)**

Djeluje u skladu sa zahtjevima Stožera civilne zaštite i koordinatora na lokaciji temeljem ovog *Plana* i sukladno vlastitom Operativnom planu civilne zaštite.

Općinski načelnik putem načelnika Stožera civilne zaštite poziva pročelnika HGSS – Stanice Čakovec i obavještava je o nastaloj ugrozi.

- **Udruge građana (PRILOG 5.)**

Općinski načelnik u dogovoru sa Stožerom civilne zaštite obavještava odgovorne osobe udruga od interesa za sustav civilne zaštite o nastaloj ugrozi i stavlja ih u stanje pripravnosti.

- **Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici (PRILOG 6.)**

Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici pozivaju se telefonom, sms porukom, sredstvima javnog priopćavanja odnosno uručenjem poziva od strane teklića.

- **Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite (PRILOG 7.)**

Općinski načelnik u dogovoru sa Stožerom civilne zaštite obavještava odgovorne osobe pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite o nastaloj ugrozi i stavlja ih u stanje pripravnosti. Način priopćavanja informacija o stanju pripravnosti ostvaruje se telefonom, faksom, e-mailom, putem Centra 112 ili osobno.

- **Koordinatori na lokaciji (PRILOG 8.)**

Koordinate na lokaciji određuje i upućuje na lokaciju načelnik Stožera civilne zaštite, sa zadaćom koordiniranja djelovanja različitih operativnih snaga sustava civilne zaštite i komuniciranja sa Stožerom civilne zaštite.

2.5. Mobilizacija (aktiviranje) i narastanje operativnih snaga sustava civilne zaštite

Aktiviranje podrazumijeva postupke pokretanja žurnih službi, operativnih snaga sustava civilne zaštite i građana na temelju relevantnih podataka sustava ranog upozoravanja kada izvanredni događaj ima tendenciju razvoja u veliku nesreću.

Aktiviranje operativnih snaga sustava civilne zaštite, odlukom nalaže općinski načelnik samostalno ili na prijedlog Stožera i Službe civilne zaštite Čakovec preko Centra 112.

- **Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)**

Mobilizaciju Stožera nalaže općinski načelnik, odnosno načelnik Stožera civilne zaštite.

Članovi Stožera civilne zaštite mobiliziraju se vlastitim kapacitetima nadležnih tijela, sukladno Shemi mobilizacije Stožera civilne zaštite (**PRILOG 30.**).

Članovi Stožera mobiliziraju se u pravilu putem fiksne ili mobilne telekomunikacijske mreže, a mobilizacijski poziv im se uručuje naknadno pri dolasku na zbornu mjesto. Mobilizacija Stožera civilne zaštite može se izvršiti putem teklića.

Mobilizacijsko mjesto: Zgrada Općine Vratišinec na adresi Dr. Vinka Žganca 2, 40 316 Vratišinec. Pričuvna lokacija koja će se koristiti u nemogućnosti prilaska primarnoj lokaciji je Zgrada Osnovne škole Vratišinec, Školska ulica 4, 40 316 Vratišinec.

- **Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.)**

Zapovjedništva i postrojbe vatrogastva, kada u velikim nesrećama i katastrofama djeluju kao operativna snaga sustava civilne zaštite, mobiliziraju se sukladno odredbama posebnih propisa kojima se uređuje područje vatrogastva, Planu djelovanja civilne zaštite, *Zakona o sustavu civilne zaštite*, vlastitih operativnih planova civilne zaštite te nalogu Stožera civilne zaštite.

Ukoliko zapovjednici postrojbi na terenu zahtijevaju dodatne vatrogasne snage, tada odluku o uključivanju većeg dijela postrojbi donosi zapovjednik Vatrogasne zajednice Međimurske županije, a na prijedlog voditelja intervencije. Ako zapovjednik vatrogasne intervencije ocijeni da raspoloživim sredstvima i snagama nije u mogućnosti uspješno obaviti intervenciju, o nastaloj situaciji odmah izvješćuje Županijskog vatrogasnog zapovjednika koji preuzima vođenje intervencije.

S obzirom da sukladno članku 92. Zakona o vatrogastvu („Narodne novine“, broj 125/19), zapovjednici imaju javne ovlasti koje su široke potrebno je uspostaviti stalnu komunikaciju sa Stožerom civilne zaštite koji bi intervenirao u slučajevima kada se za to ukaže potreba kako bi se zapovjednicima na terenu pomoglo u izvršavanju zadaća.

- **GDCK Čakovec (PRILOG 3.)**

Djeluje u skladu s zahtjevima Stožera civilne zaštite i koordinatora na lokaciji temeljem ovog *Plana* i sukladno vlastitom operativnom planu civilne zaštite.

Mobilizacija kapaciteta GDCK za sudjelovanje u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama provodi se po nalogu načelnika Stožera civilne zaštite, koji im se u pravilu dostavlja putem nadležnog Centra 112.

- **HGSS – Stanica Čakovec (PRILOG 4.)**

Djeluje u skladu s zahtjevima Stožera civilne zaštite i koordinatora na lokaciji temeljem ovog *Plana* i sukladno vlastitom operativnom planu civilne zaštite.

Mobilizacija kapaciteta HGSS - a za sudjelovanje u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama provodi se po nalogu načelnika Stožera civilne zaštite, koji im se u pravilu dostavlja putem nadležnog Županijskog centra 112.

- **Udruga građana (PRILOG 5.)**

Članovi udruge mobiliziraju se na temelju naloga, zahtjeva i uputa Stožera civilne zaštite i koordinatora na lokaciji.

- **Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.)**

Pozivanje i aktiviranje povjerenika civilne zaštite nalaže općinski načelnik u dogovoru sa Stožerom civilne zaštite temeljem naloga za mobilizaciju **(PRILOG 33.)**, putem telefonskih / mobilnih veza ili korištenjem tekličkog sustava.

- **Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite (PRILOG 7.)**

Pravne osobe za potrebe sustava civilne zaštite mobiliziraju se na temelju naloga Stožera civilne zaštite **(PRILOG 32.)**, a sukladno *Planu*, Odluci o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite te operativnim planovima civilne zaštite pravnih osoba.

Čelnik pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite dužan je izvijestiti općinskog načelnika o mogućnostima za stavljanje na raspolaganje operativnih ljudskih i materijalno - tehničkih sredstava za provođenje mjera iz *Plana*.

- **Koordinator na lokaciji (PRILOG 8.)**

Koordinator na lokaciji Stožer civilne zaštite, nakon zaprimanja obavijesti o velikoj nesreći ili katastrofi, mobilizira odmah po saznanju i upućuje ga na mjesto incidenta prije dolaska operativnih snaga.

2.5.1. Vrijeme pripravnosti i mobilizacije operativnih snaga sustava civilne zaštite

Gotove snage se mogu odmah uključiti u provedbu mjera civilne zaštite, a za ostale snage teče vrijeme pripreme za mobilizaciju, u kojem se obavljaju neophodne radnje popune potrebnim sredstvima za uspješnu provedbu mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite.

Procjenom rizika od velikih nesreća za Općinu Vratišinec izdvojene su sljedeće ugroze:

1. Epidemije i pandemije,
2. Ekstremne vremenske pojave – Ekstremne temperature,
3. Ekstremne vremenske pojave – Vjetar (kretanje zračnih masa općenito)
4. Ekstremne vremenske pojave – Kiša (padaline)
5. Ekstremne vremenske pojave – Tuča (padaline)
6. Ekstremne vremenske pojave – Mraz (padaline),
7. Suša,
8. Poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodenih tijela,
9. Potres.

Vrijeme pripravnosti i mobilizacije prema pojedinim ugrozama navedeni su u nastavnim tablicama.

Tablica 15: Vrijeme pripravnosti i mobilizacije u slučaju epidemije i pandemije

R.BR.	NOSITELJ	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI
1.	Stožer civilne zaštite	1 h	ODMAH pri prijetnji
2.	Vatrogasna postrojba	odmah do 1 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
3.	Pravne osobe s građevinskom mehanizacijom	3 h	ODMAH nakon
4.	HEP ODS d.o.o. Elektra Čakovec i drugi operateri, distributeri vode i energenata	3 h	ODMAH nakon
5.	Dom zdravlja Međimurske županije	1 h	ODMAH pri prijetnji
6.	GDCK Čakovec	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
7.	Bioinstitut d.o.o.	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
8.	Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici	12 h	ODMAH pri prijetnji
9.	Koordinatori na lokaciji	1 h	ODMAH pri prijetnji

Tablica 16: Vrijeme pripravnosti i mobilizacije u slučaju ekstremnih temperatura, vjetar, kiša, tuča, mraz, suša

R.BR.	NOSITELJ	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI
1.	Stožer civilne zaštite	1 h	ODMAH pri prijetnji
2.	Vatrogasna postrojba	odmah do 1 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
3.	Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite	3 h	ODMAH nakon
4.	HEP ODS d.o.o. Elektra Čakovec i drugi operateri, distributeri vode i energenata	3 h	ODMAH nakon
5.	Dom zdravlja Međimurske županije	1 h	ODMAH pri prijetnji
6.	GDCK Čakovec	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
7.	Bioinstitut d.o.o.	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
8.	Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici	12 h	ODMAH pri prijetnji
9.	Koordinatori na lokaciji	1 h	ODMAH pri prijetnji
10.	Udruge građana od interesa za sustav civile zaštite	odmah do 3 h	ODMAH po primitku zahtjeva od općinskog načelnika ili Službe civilne zaštite
11.	Građani–uključuju se u civilnu zaštitu po nalogu općinskog načelnika u skladu s naputcima Stožera civilne zaštite	10 h	ODMAH pri prijetnji

Tablica 17: Vrijeme pripravnosti i mobilizacije u slučaju ugroze poplavom

R.BR.	NOSITELJ	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI
1.	Hrvatske vode – VGO za Muru i gornju Dravu – VGI za mali sliv „Trnava“	odmah do 1 h	ODMAH pri prijetnji
2.	Stožer civilne zaštite	1 h	ODMAH pri prijetnji
3.	Vatrogasna postrojba	odmah do 1 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
4.	PU Međimurska	odmah do 1 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
5.	Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite s građevinskom mehanizacijom	3 h	ODMAH nakon poplava
6.	Komunalno poduzeće	3 h	ODMAH nakon poplava
7.	HEP ODS d.o.o. Elektra Čakovec i drugi operateri, distributeri vode i energenata	3 h	ODMAH nakon poplava
8.	Dom zdravlja Međimurske županije	1 h	ODMAH nakon poplava
9.	GDCK Čakovec	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
10.	Bioinstitut d.o.o.	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
11.	HGSS – Stanica Čakovec	odmah do 3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
12.	Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici	12 h	ODMAH nakon poplava
13.	Udruge građana od interesa za sustav civilne zaštite	odmah do 3 h	odmah po primitku zahtjeva od općinskog načelnika ili Službe civilne

R.BR.	NOSITELJ	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI
			zaštite
14.	Koordinatori na lokaciji	1 h	ODMAH nakon poplave
15.	Građani-uključuju se u civilnu zaštitu po nalogu općinskog načelnika u skladu s naputcima Stožera civilne zaštite	10 h	ODMAH nakon poplave

Tablica 18: Vrijeme pripravnosti i mobilizacije u slučaju ugroze potresom

R.BR.	NOSITELJ	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI
1.	Stožer civilne zaštite	1 h	ODMAH nakon potresa
2.	Vatrogasna postrojba	odmah do 1 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
3.	PU Međimurska	odmah do 1 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
4.	Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite s građevinskom mehanizacijom	3 h	ODMAH nakon potresa
5.	Komunalno poduzeće	3 h	ODMAH nakon potresa
6.	HEP ODS d.o.o. Elektra Čakovec i drugi operateri, distributeri vode i energenata	3 h	ODMAH nakon potresa
7.	Dom zdravlja Međimurske županije	1 h	ODMAH nakon potresa
8.	GDCK Čakovec	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
9.	Bioinstitut d.o.o.	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
10.	HGSS – Stanica Čakovec	odmah do 3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
11.	Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici	12 h	ODMAH nakon potresa
12.	Udruge građana od interesa za sustav civilne zaštite	odmah do 3 h	odmah po primitku zahtjeva od općinskog načelnika ili Službe civilne zaštite
13.	Koordinatori na lokaciji	1 h	ODMAH nakon potresa
14.	Građani-uključuju se u civilnu zaštitu po nalogu općinskog načelnika u skladu s naputcima Stožera civilne zaštite	10 h	ODMAH nakon potresa
15.	Hrvatske vode – VGO za Muru i gornju Dravu – VGI za mali sliv „Trnava“	odmah do 1 h	ODMAH pri prijetnji ugroze

2.5.2. Organizacija popune operativnih snaga civilne zaštite obveznicima te osobnim i skupnim materijalno – tehničkim sredstvima

Popuna operativnih snaga obveznicima vrši se:

- imenovanjem na dužnosti u Stožer civilne zaštite,
- na principu radne obveze za pravne osobe koje se poslovima civilne zaštite bave u redovitoj djelatnosti,
- određivanjem stručnih timova ili potrebitog broja zaposlenika ili članova udruge za izvršavanje dobivene zadaće u civilnoj zaštiti.

Organizacija popune osobnim i skupnim materijalno-tehničkim sredstvima:

- **Stožer civilne zaštite**
  - članovi Stožera civilne zaštite popunjavaju se opremom i sredstvima za rad od stručnih službi Općine (sredstva veze, računalnu opremu i ostala sredstva za rad).
- **Ostale operativne snage (vatrogastvo, Crveni križ, HGSS)**
  - popunjavaju se materijalnim sredstvima, koje koriste i tijekom redovnih poslova iz svojih vlastitih izvora.
- **Pravne osobe i udruge građana od interesa za sustav civilne zaštite**
  - koriste opremu i sredstva vlastitih tvrtki te udruga, sukladno dobivenoj zadaći u civilnoj zaštiti.
- **Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici**
  - koriste opremu i sredstva osiguranu od strane Općine.

Potrebna materijalno - tehnička sredstva osigurat će se i privremenim oduzimanjem pokretnine od pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite te od obrtnika i poljoprivrednih gospodarstava na području Općine Vratišinec.

2.5.3. Troškovi angažiranih pravnih osoba i redovnih službi kod aktiviranja snaga civilne zaštite

Privremeno oduzimanje (mobilizacija) navedenih pokretnina izvršit će se temeljem Uredbe o načinu utvrđivanja naknade za privremeno oduzete pokretnine radi provedbe mjera zaštite i spašavanja („Narodne novine“ broj 85/06).

Zapisnik o privremenom oduzimanju pokretnine i Zapisnik o povratu privremeno oduzete pokretnine nalaze se u **PRILOZIMA 35. i 36.**

Odgovorna osoba u pravnoj osobi radi ostvarivanja materijalnih prava za pravnu osobu, Općini Vratišinec podnosi Zahtjev za naknadu za privremeno oduzetu pokretninu (**PRILOG 37.**).

3. GRAFIČKI DIO

- 3.1. Karta – Prometna infrastruktura (PPU – Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Vratišinec)
- 3.2. Karta – Infrastruktura – pošta i elektronička telekomunikacijska infrastruktura (PPU – Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Vratišinec)
- 3.3. Karta – Infrastruktura – plinoopskrba i cijevni transport (PPU – Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Vratišinec)
- 3.4. Karta – Infrastruktura – vodoopskrba, odvodnja, uređenje vodotoka i voda (PPU – Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Vratišinec)
- 3.5. Karta – Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora (PPU – Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Vratišinec)
- 3.6. Karta - Razmještaj operativnih snaga, mjesta zdravstvenog zbrinjavanja, mjesta zbrinjavanja i smještaja, lokacije na kojima se manipulira opasnim tvarima, mjesta za ukop poginulih i dr.

4. POSEBNI DIO

4.1. Mjere civilne zaštite od epidemija i pandemija

Epidemijom zarazne bolesti smatra se porast oboljenja od zarazne bolesti neuobičajen po broju slučajeva, vremenu, mjestu i zahvaćenom pučanstvu te neuobičajeno povećanje broja oboljenja s komplikacijama ili smrtnim ishodom, kao i pojava dvaju ili više međusobno povezanih oboljenja od zarazne bolesti, koja se nikada ili više godina nisu pojavljivala na jednom području te pojava većeg broja oboljenja čiji je uzročnik nepoznat, a prati ih febrilno stanje.

Općina Vratišinec obavezna je sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, broj 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20), osigurati provođenje mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti te sredstva za njihovo provođenje kao i stručni nadzor nad provođenjem tih mjera.

Zaštita pučanstva od zaraznih bolesti ostvaruje se obveznim mjerama za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti koje mogu biti:

- opće mjere,
- posebne mjere,
- sigurnosne mjere,
- ostale mjere.

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti provode se u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, odnosno u građevinama, postrojenjima, prostorima, prostorijama, na uređajima i opremi osoba koje obavljaju gospodarske djelatnosti i u djelatnostima na području zdravstva, odgoja, obrazovanja, socijalne skrbi, ugostiteljstva, turizma, obrta i usluga, športa i rekreacije, objektima za javnu vodoopskrbu i uklanjanje otpadnih voda te deponijima za odlaganje komunalnog otpada, u djelatnosti javnog prometa, u i oko stambenih objekata, na javnim površinama i javnim objektima u gradovima i naseljima te drugim objektima od javnozdravstvene i komunalne važnosti.

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

- osiguravanje zdravstvene ispravnosti hrane, uključujući praćenje zoonoza i uzročnika zoonoza, predmeta opće uporabe te sanitarno - tehničkih i higijenskih uvjeta proizvodnje i prometa istih prema posebnim propisima,
- osiguravanje zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju te sanitarna zaštita zona izvorišta i objekata, odnosno uređaja koji služe za javnu opskrbu vodom za ljudsku potrošnju prema posebnim propisima,
- osiguravanje zdravstvene ispravnosti kupališnih, bazenskih voda, voda fontana i drugih voda od javno zdravstvenog interesa,

- osiguravanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta na površinama, u prostorijama ili objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru,
- osiguravanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta odvodnje otpadnih voda, balastnih voda te odlaganja otpadnih tvari,
- osiguravanje provođenja dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao opće mjere na površinama, prostorima, prostorijama ili objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru.

Posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

- rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze,
- laboratorijsko ispitivanje uzročnika zarazne bolesti, odnosno epidemije zarazne bolesti,
- prijavljivanje,
- prijevoz, izolacija u vlastitom domu ili drugom odgovarajućem prostoru – samoizolacija, izolacija i liječenje oboljelih,
- provođenje preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije,
- zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama,
- zdravstveni odgoj osoba,
- imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa i
- informiranje zdravstvenih radnika i pučanstva.

Sigurnosne mjere radi zaštite pučanstva od unošenja kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice, bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 i drugih zaraznih bolesti, naređuje Ministar nadležan za zdravstvo na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, a one uključuju:

- provođenje obvezne protuepidemijske dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije,
- osnivanje karantene,
- zabranu putovanja u državu u kojoj postoji epidemija bolesti,
- zabranu kretanja osoba, odnosno ograničenje kretanja u zaraženim ili neposredno ugroženim područjima,
- ograničenje ili zabranu prometa pojedinih vrsta robe i proizvoda,
- obvezno sudjelovanje zdravstvenih ustanova i drugih pravnih osoba, privatnih zdravstvenih radnika i fizičkih osoba u suzbijanju bolesti,
- zabranu uporabe objekata, opreme i prijevoznih sredstava,
- izolaciju osoba u vlastitom domu ili drugom odgovarajućem prostoru – samoizolacija,
- druge potrebne mjere.

Nadzor nad provedbom mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, obavljaju nadležni sanitarni inspektori Državnog inspektorata.

4.1.1. Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa – Epidemije i pandemije

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
1.	Organizacija preventivnih mjera za slučajeve epidemija, epizootija, biljnih bolesti.	Operativni postupci dio su redovnih poslova nadležnih službi higijensko - epidemiološke, veterinarske i agrarne službe u provođenju kojih, pored njihovih resursa, sudjeluju građani, vlasnici stoke i poljoprivrednici. Služba za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije ima organiziran sustav trajne pripravnosti epidemiologa, a u cilju ranog otkrivanja izvora zaraze i putova prenošenja zaraze. Preventivne mjere će se poduzimati ovisno o uzročniku odnosno o bolesti koja je izazvala epidemiju, a surađivati će sa: – dežurnim epidemiologom Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, – sanitarnom inspekcijom, – veterinarskom inspekcijom, – komunikacija putem Centra 112 sa Stožerom civilne zaštite. Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, propisao je posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti čiji su nositelji: – za rano otkrivanje izvora zaraze i putova širenja (Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije), – laboratorijsko ispitivanje uzročnika (Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije), – prijavljivanja (sve zdravstvene ustanove), – prijevoz, izolacija i liječenje oboljelih (Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije, Županijska bolnica Čakovec), – provođenje preventivne i obvezne preventivne DDD mjere (ovlaštene pravne osobe, Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije), – protuepidemijske DDD mjere (Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije) – zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenicima i drugim osobama (Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije), – imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa (Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije), – informiranje zdravstvenih radnika i pučanstva (Stožer za krizna stanja Ministarstva zdravstva, Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije).	– Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) – Služba za mikrobiologiju i parazitologiju Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) – Ordinacije opće medicine (PRILOG 13.) – Bioinstitut d.o.o. (PRILOG 13.) – Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 24.)
2.	Organizacija provođenja kurativnih mjera u slučaju	U slučaju pojave epizootija kao što su: ptičja gripa, svinjska kuga, kravlje ludilo te druge bolesti nositelji provođenja mjera biti će ekipe:	– Higijensko – epidemiološka služba Zavoda za javno zdravstvo Međimurske

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
	epidemija, epizootija i biljnih bolesti.	– Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije - Higijensko epidemiološka služba, – Ordinacije opće medicine, – Bioinstitut d.o.o., – sanitarna inspekcija, – Veterinarska inspekcija. Nadležne službe u provođenju mjera mogu: – spriječiti širenje zaraznih bolesti (u stambenim objektima, javnim prostorima, sredstvima javnog prijevoza i prijevoza namjerna) provedbom DDD postupaka, – izolirati kliconoše, – prijaviti zaraznu bolest, – laboratorijski ispitati uzročnike zaraznih bolesti, – odrediti mjesto za karantenu (za slučaj epidemije/epizootije), – pod nadzor staviti zdravlje zdravstvenih radnika koji skrbe za oboljele, – provjeriti zdravlje osobama školskih, predškolskih i drugih ustanova gdje borave djeca, – staviti pod zdravstveni nadzor osobe koje posluju sa namjericama i koje se bave poslovima osobnih usluga (frizeri, za njegu lica i tijela), – provoditi vakcinaciju, – odrediti mjesto higijenskog odlaganja otpada, – obaviti pogreb i iskopavanje umrlih (uz suglasnost službe za unutarnje poslove).	županije (PRILOG 13.) – Služba za mikrobiologiju i parazitologiju Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) – Služba za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) – Služba za zdravstvenu ekologiju Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) – Ordinacije opće medicine (PRILOG 13.) – Bioinstitut d.o.o. (PRILOG 13.) – PU Međimurska (PRILOG 15.) – vlasnici stoke / poljoprivrednici – Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 24.)
3.	Organizacija sudjelovanja i uključivanja dodatnih operativnih snaga i nositelja u provođenju mjera naloženih od strane nadležnih službi.	Nadležne službe u provođenju mjera mogu nalagati: – ograničenje ili zabranu kretanja životinja i prometa životinja (naredbom), – zabrana održavanja stočnih sajmovi i izložbi (naredbom), – zabrana ispaše, kupanja i napajanja životinja na rijekama i potocima (naredbom), – zabrana klanja (naredbom), – dezinfekcija osoba koje su bile u dodiru sa zaraženim životinjama, – dezinfekcija i deratizacija prostora i objekata za smještaj stoke i preradu	– Higijensko–epidemiološka služba Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) – Bioinstitut d.o.o. (PRILOG 13.) – Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 24.) – Državna veterinarska inspekcija (poziva se putem Centra 112), – Poljoprivredna savjetodavna služba

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		i čuvanje biljaka, – zabrana uzgoja pojedinih vrsta bilja za određeno vrijeme i na određenom području (naredbom), – zabrana stavljanja u promet kontaminiranog bilja i biljnih proizvoda te sterilizacija predmeta koji su bili u dodiru sa uzročnikom zarazne bolesti (naredbom), – sterilizirati predmete koji su bili u dodiru s uzročnikom bolesti, – uništavati zaraženo bilje (naredbom), – objaviti (naredbe) putem sredstava javnog priopćavanja.	(PRILOG 17.) – fizičke i pravne osobe, vlasnici usjeva i životinja, lovci, – PU Međimurska (PRILOG 15.) – Mediji javnog priopćavanja (PRILOG 28.)
4.	Organizacija provođenja asanacije s pregledom pravnih osoba koje mogu osigurati snage i sredstva za asanaciju.	Sve navedene pravne osobe bit će angažirane na tehničkom dijelu sanacije terena. Sahranjivanje poginulih vršiti će se na mjesnim grobljima po mjestu prebivališta poginulih. Prilikom humane asanacije koristiti će se poduzeća za pružanje pogrebnih usluga. – Detoksikacija, dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija. – Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije – Služba za epidemiologiju – odjel za DDD.	– Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) – Ordinacije opće medicine (PRILOG 13.) – Komunalna poduzeća (PRILOG 20. i 25.) – PU Međimurska (PRILOG 15.) – Ovlašteni mrtvozornici (PRILOG 12.)

4.2. Mjere civilne zaštite od ekstremnih vremenskih pojava i suše

- **Mjere zaštite od ekstremnih temperatura**

Toplinski val predstavlja dugotrajnije razdoblje izrazito toplog vremena i visokih temperatura, nerijetko praćenog i visokim postotkom vlage u zraku. Mjeri se u odnosu na uobičajene temperature za pojedino razdoblje određenog područja. Toplinski valovi predstavljaju opasnost za stanovništvo uzrokujući zdravstvene smetnje i povećanu smrtnost. Posebno ugrožene skupine društva su mala djeca, kronični bolesnici, starije i nemoćne osobe, osobe koje rade na otvorenom prostoru (građevinski radnici, osobe zadužene za održavanje cesta i javnih površina i sl.). Nepovoljan učinak mogu uzrokovati toplinski valovi koji traju dulje vrijeme.

Toplinski valovi uzrokuju ozbiljne zdravstvene i socijalne posljedice. Veoma je važno pravovremeno prepoznati simptome toplotnog udara te što prije započeti s hlađenjem tijela. Kako bi se građani što bolje zaštitili, uveden je sustav upozoravanja na opasnost od vrućine koji se provodi u razdoblju od 15. svibnja do 15. rujna. Temeljem prognoze temperature zraka za tekući dan i sljedeća četiri dana, Državni hidrometeorološki zavod objavljuje upozorenja na opasnost od vrućine na sljedeće četiri razine: nema opasnosti, umjerena opasnost, velika opasnost i vrlo velika opasnost. Pravovremene preventivne mjere mogu smanjiti broj umrlih od toplinskih valova, te su zbog toga veoma bitne preporuke za zaštitu od velikih vrućina (rashlađenje privatnih i poslovnih prostorija, sklanjanje od vrućine, unos dovoljne količine tekućine i dr.).

- **Mjere zaštite od suše**

Posljedice **suše** ogledaju se gotovo u svim aspektima života kod ljudi, biljaka i životinja. Manjak oborine se može pojaviti tijekom tjedana, mjeseci ili godina što može imati za posljedicu smanjenje površinskih i podzemnih zaliha vode, odnosno smanjenje protoka vode u vodotocima te razine vode u jezerima i u podzemlju, uzrokujući hidrološku sušu. Pored hidrološke suše i kratkoročni manjak oborine u vegetacijskom razdoblju može uzrokovati nedostatak vode u tlu (zasušenje) koja je potrebna za razvoj biljnih kultura te biljke zaostaju u rastu i razvoju što se u konačnici odražava smanjenjem prinosa i nestabilnošću biljne proizvodnje. Osim nedostatka oborine, kad dođe do povećanja temperature zraka (zatopljenje) kod biljke se javlja povećana potreba biljke za vodom

U mjerama zaštite od suše i smanjenju eventualnih šteta potrebno je sagledati mogućnosti navodnjavanja poljoprivrednih površina izgradnjom sustava za navodnjavanje.

- **Mjere zaštite od tuče**

Tuča (grad, krupa) su ledena zrnca koja nastaju u olujnim oblacima, velikih vertikalnih dimenzija kad naglo uzlazne i vrtložne struje nose pothlađene kapljice koje se u dodiru sa zrnima leda brzo zalede u zrno tuče. Zrno tuče sve više raste dok zbog svoje težine ne počne padati na zemlju. Zrna tuče obično su veličine graška, ali veoma rijetko i veličine kokošjeg

jajeta. Tuča kao najkrupniji i najrazorniji oblika padalina može vrlo brzo uzrokovati totalne štete na svim poljoprivrednim kulturama koje nisu fizički zaštićene od ove oborine. Kada nastupi grmljavinska oluja praćena tučom, velike površine pod raznim ekonomski važnim kulturama mogu ostati kompletno uništene. Oborina tog tipa može nanijeti štetu od 50 do 80%, a nerijetko se dogodi da za jakih oluja u samo 15-20 minuta nastane 100%-tna šteta. Komadi leda svojim padom s velike visine nanose direktnu mehaničku štetu svim izloženim dijelovima biljke pa nakon kratkog vremenskog roka usjevi poput pšenice, ječma, kukuruza i ostalih ratarskih kultura mogu biti potpuno uništeni. U voćarstvu i vinogradarstvu tuča nanosi štete listu i plodovima u razvoju pa se tako prinos može znatno smanjiti ili potpuno izgubiti. Krupna tuča može oštetiti pokrove i ostakljenja na građevinskim objektima te oštetiti vozila.

Jedinice lokalne samouprave, kada je riječ o mjerama obrane od tuče, u svojim dokumentima prostornog uređenja, trebaju se pridržavati Zakona o sustavu obrane od tuče („Narodne novine“, broj 53/01, 55/07). Obrana od tuče obuhvaća poslove istraživanja i poslove operativne obrane od tuče.

- **Mjere zaštite od mraza**

Mraz nastaje kada se krute površine u dodiru s zrakom ohlade ispod točke smrzavanja vode, te se na njima natalože kristali leda. Uvjeti smrzavanja mogu se pojaviti tijekom proljeća, jeseni ili zime. Rani jesenski mrazovi mogu oštetiti tek iznikle ozime usjeve. Proljetni mraz može izazvati potpune štete i gubitak uroda ili dovesti do slabe kvalitete i zakašnjelog prinosa.

Sve metode **ublažavanja smrzavanja** temelje se na sprječavanju ili nadomještanja gubitka topline zračenjem. Pravilan odabir opreme za ublažavanje zamrzavanja za određeni položaj ovisi o mnogim čimbenicima kao što su troškovi opreme, troškovi rada i dodatne radne potrebe.

- **Mjere zaštite od kiše**

Zbog svojih veoma malih dimenzija vodene kapljice oblaka mogu neko vrijeme lebdjeti u zraku. Spajanjem (koagulacijom) sitnih kapljica nastaju u oblacima krupnije kapi koje otežaju i padaju prema Zemlji. Sam proces stvaranja kapljica je dosta kompliciran. Vodena para prelazi u tekuće stanje kada je njena zasićenost dosegla 100%. Međutim u oblaku zasićenost je daleko iznad 100%, a sam proces kondenzacije neusporedivo «teže» bi počeo da nema tzv. kondenzacijskih jezgri. Radi se o sitnim česticama prašine ili soli koje vjetar ponese u zrak prilikom razbijanja valova o obalu. Prisutnost takvih čestica omogućuje proces kondenzacije i na stupnju zasićenosti vodene pare i ispod 100%. Za padanje obilnih kiša iz oblaka vrlo je značajna prisutnost sitnih ledenih kristala koji se sublimiranjem i spajanjem s pothlađenim kapljicama povećavaju i postaju veliki kristali leda, brzo se na dnu oblaka otapaju i padaju kao kiša (pljusak).

Mjere zaštite od kiše obuhvaćaju Održavanje oborinske kanalizacije, jaraka, postavljanje adekvatno dimenzioniranih proticajnih profila cijevi.

- **Mjere zaštite od vjetra**

Jak vjetar karakterizira jačina od 8 bofora prema Beaufortovoj ljestvici čija brzina iznosi preko 74 km/h. Jačina vjetra izražava se u stupnjevima čiji je prikaz predložen nastavno.

Kako bi se dobila što preciznija slika o ugroženosti određenog područja od vjetra (kretanje zračnih masa općenito), potrebno je, uz analizu smjera i jačine vjetra, analizirati i broj dana sa jakim i olujnim vjetrom. Tablično prikazani podaci odnose se na cjelokupni prostor Županije, ali kao takvi uz manja odstupanja predstavljaju vjerodostojne brojčane pokazatelje za područje Općine. Postoje i iznimne situacije kada navedeni podaci nisu u potpunosti adekvatan pokazatelj, a to je u sljedećim slučajevima:

- u hladnom dijelu godine javljaju se prodori hladnog zraka sa sjevera i sjeveroistoka, te je u takvim vremenskim situacijama moguć jak, pa čak i olujni sjeveroistočni (NE) vjetar,
- u ljetnim mjesecima dolazi do jakog miješanja zraka, razvijaju se grmljavinski oblaci te se stvaraju uvjeti za ljetne oluje koje karakterizira jak, odnosno olujni vjetar praćen pljuskom kiše i grmljavinom, a nerijetko i tučom.

Vjetar olujne i orkanske jačine nije karakterističan za područje Općine, a moguće pojavljivanje u našim krajevima, samo u kratkim i priličnom nepravilnim vremenskim intervalima (što mu je glavna karakteristika) nanijelo bi velike štete svojim rušilačkim djelovanjem:

- u građevinarstvu (rušiti krovove i slabije građevine),
- u elektroprivredi i HPT prometu (kidati električne i telefonske vodove, rušiti njihove nosa-če),
- u poljoprivredi i šumarstvu (uzrokovati polijeganje žitarica, osipanje zrna iz klasa, prijelom stabljike, kidanje cvjetova, otresanje plodova, lom grana i cijelih stabala voćaka i različitog šumskog drveća),
- u prometu (opasnost za cestovni promet, poradi rušenja stabala i grana na prometnice).

Prilikom projektiranja objekata voditi računa da isti izdrže opterećenja navedenih vrijednosti koje podrazumijevaju olujni i orkanski vjetar. Uz prometnice koje prolaze kroz šumsko područje održavati svijetle pruge bez vegetacije i sastojina kako uslijed olujnog i orkanskih nevremena ne bi došlo do ugrožavanja prometa i njegovih sudionika. Izbor građevnog materijala, a posebno za izgradnju krovovišta i nadstrešnica, treba prilagoditi jačini vjetra. Na prometnicama se, na mjestima gdje postoji opasnost od udara vjetra olujne jačine, trebaju postavljati posebni zaštitni vjetrobrani (kameni i/ili betonski zidovi te perforirane stijene i/ili segmentni vjetrobrani) i posebni znakovi upozorenja.

4.2.1. Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa – Ekstremne vremenske pojave i suša

R.BR	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
1.	Organizacija obavještanja o pojavi opasnosti	Prema Standardnom operativnom postupku za korištenje vremenskih prognoza Državnog hidrometeorološkog zavoda obavijest o nadolazećoj opasnosti dolazi u Centar 112 koji zatim obavještava općinskog načelnika. PODSJETNIK ZA OBAVJEŠĆIVANJE JAVNOSTI Obavijest sredstvima javnog priopćavanja daje općinski načelnik ili osoba koju ovlasti: – službena objava podataka o žrtvama, – stanje na pogođenom području, – opasnosti za ljude materijalna dobra i okoliš – mjere koje se poduzimaju – putovi evakuacije i lokacijama za prihvata i pružanje prve medicinske pomoći – provođenje osobne i uzajamne zaštite – sudjelovanje i suradnja s operativnim snagama sustava civilne zaštite, – pristup dodatnim informacijama – ostale činjenice u svezi sa specifičnim okolnostima događaja i dr.	– Općinski načelnik (PRILOG 9.)
2.	Organizacija provođenja mjera i aktivnosti sudionika operativnih snaga civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica ekstremnih vremenskih uvjeta	Osiguranje preventivnih mjera, snabdijevanje stanovništva vodom i hranom, nositelji aktivnosti je Općine Vratišinec, DVD - i te GDCK Čakovec. Mogućnost dopreme vode iz izvorišta, cisterni i bunara.	– Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.) – Općina Vratišinec (PRILOG 9.) – GDCK Čakovec (PRILOG 3.) – Komunalno poduzeće (PRILOG 20.)
		Organizacija provođenja asanacije Provođenje asanacije terena provoditi će komunalne tvrtke, pravne osobe s građevinskom mehanizacijom, vatrogasne snage, povjerenici civilne zaštite, vlasnici kritične infrastrukture, vlasnici objekata, stanovništvo, a po potrebi i ostale snage civilne zaštite.	– Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.) – HEP ODS d.o.o. Elektra Čakovec (PRILOG 19.) – Komunalno poduzeće (PRILOG 20.) – HAKOM (112) – Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.)

R.BR	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		Organizacija pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja Stožer prikuplja informacije o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga. Stožer prikuplja informacije o stanju medicinske opreme i zaliha lijekova te sanitetskog materijala. Prvu pomoć pružiti će Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije, GDCK Čakovec. Medicinsko zbrinjavanje provodit će Dom zdravlja Međimurske županije, Ambulanta Vratišinec, Županijska bolnica Čakovec. Psihološku potporu pružiti će djelatnici Centra za socijalnu skrb Čakovec. U slučaju potrebe, općinski načelnik traži pomoć od Međimurske županije.	- Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) - Ordinacije opće medicine (PRILOG 13.) - GDCK Čakovec (PRILOG 3.) - HGSS – Stanica Čakovec (PRILOG 4.) - za provođenje higijensko epidemioloških mjera zadužen je: Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) - Županijska bolnica Čakovec (PRILOG 13.)
		Organizacija pružanja veterinarske pomoći Stožer prikuplja informacije o stoci i domaćim životinjama koje su bez nadzora. Za praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprečavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti zadužena je Bioinstitut d.o.o..	- Bioinstitut d.o.o. (PRILOG 13.) - Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 24.)
3.	Pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od ekstremnih vremenskih uvjeta s utvrđenim zadaćama	MTS operativnih snaga i pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite	- Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.) - Komunalno poduzeće (PRILOG 20.) - Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 21.)
4.	Troškovi angažiranih pravnih osoba i redovnih službi	Troškovi aktiviranja snaga sustava civilne zaštite koje su u ingerenciji Općine snosi Općina (PRILOG 34.)	

4.3. Mjere civilne zaštite od poplava

Operativna obrana od poplava provodi se sukladno Državnom planu obrane od poplava kojim su obuhvaćene i aktivnosti i mjere za obranu od leda na vodotocima. Obrana od poplava ustrojena je prema sektorima, a unutar njih po branjenim područjima i dionicama vodotoka.

Obrana od poplava za područje Općine provodi se sukladno Provedbenom planu obrane od poplava branjenog područja, Sektor A – Mura i gornja Drava, Branjeno područje 21 – područje malog sliva Trnava. Ovim Provedbenim planom branjenog područja 21, utvrđeni su tehnički i ostali elementi potrebni za upravljanje redovnom i izvanrednom obranom od poplava na vodama I. i II. reda te građevinama osnovne melioracijske odvodnje na branjenom području.

- **Mjere zaštite od poplava**

Mjerama zaštite u urbanističkim planovima i građenju nužno je smanjiti mogućnost nastajanja poplava na području Općine, a to se može provesti putem građevinskih i negrađevinskih mjera: Građevinske mjere zaštite od poplava uključuju građenje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, kao i održavanje vodotoka, vodnih građevina i objekata te nadzora vodnih građevina (brane, ustave, crpne stanice nasipi),

- ekspanzijske površine su niski dijelovi riječnih dolina koji obično služe za rasterećenje ekstremno visokih poplavnih voda koje se upuštaju u narečene površine;
- nasipi su najstariji i najčešće korišteni objekti zaštite od poplava jer su jednostavne građevine koje se mogu graditi od materijala s lica mjesta i uz relativno niske troškove;
- uređenje vodotoka podrazumijeva radove kojima se povećava njegova protočna sposobnost, a time i snižavaju vodostaji visokih voda (uklanjanje prepreka koje usporavaju tok, skraćanje toka, iskop većeg profila);
- odteretni kanali se grade u slučajevima ograničenog kapaciteta prirodnog vodotoka kada, zbog izgrađenosti duž njegovih obala ili visine postojećih mostova, ne postoji realna mogućnost povećanja proticajne sposobnosti vodotoka građevinskim intervencijama;

Negrađevinske mjere zaštite od poplava sastoje se od provedbe mjera obrane od poplava, kao i upravljanje i koordinacija djelatnosti tijekom pojave velikih voda, kao i modernizacija i koordinacija komunikacijskih sustava koji će se aktivirati u slučaju pojave velikih voda.

Općina u svoje prostorne planove mora ugraditi mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća, te zahvate u prostoru u vezi sa zaštitom od prirodnih (među kojima su i poplave) i drugih nesreća.

4.3.1. Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa – Poplava

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
1.	Organizacija provođenja obveza iz Državnog plana obrane od poplava (način suradnje s kapacitetima Hrvatskih voda) i Provedbenog plana obrane od poplava	Hrvatske vode aktiviraju vlastite snage sukladno operativnim planovima na način da aktiviraju certificirano poduzeće s strojevima i opremom. Stožer civilne zaštite uvodi dežurstvo i nalaže aktivnosti na provedbi mjera obrane od poplava, na područjima svoje nadležnosti na inicijativu rukovoditelja obrane od poplava. Stožer civilne zaštite održava stalnu vezu s rukovoditeljem obrane od poplava Hrvatskih voda mobilnom i fiksnom telefonijom direktno ili putem Centra 112.	– Hrvatske vode - VGO za Muru i gornju Dravu – VGI za mali sliv „Trnava“ (PRILOG 16.)
2.	Organizacija i pregled obveza sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite koji se trebaju uključiti u obranu od poplava	Stožer uvodi dežurstvo i nalaže aktivnosti na provedbi mjera obrane od poplava.	– Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)
		Uzbunjivanje stanovništva provodit će se vatrogasnim sirenama. Za uzbunjivanje stanovništva zadužen je zapovjednik DVD – a Vratišinec.	– Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.)
3.	Načela za zaštitu ugroženih objekata kritične infrastrukture i obveze vlasnika kritične infrastrukture	Uspostava opskrbe električnom energijom	– HEP ODS d.o.o Elektra Čakovec (PRILOG 19.)
		Redovna opskrba vodom	– Međimurske vode d.o.o. (PRILOG 19.)
		Popravak telefonske infrastrukture (područne centrale, mjesne centrale, repetitori, stupovi nadzemne telefonske mreže)	– HAKOM (112)
		Popravak prometnica	– Županijska uprava za ceste Međimurske županije (PRILOG 23.)
4.	Organizacija pružanja drugih mjera civilne zaštite tijekom reagiranja sustava civilne zaštite u poplavama (uključujući evakuaciju i zbrinjavanje)	Pružanje prve medicinske pomoći unesrećenima.	– Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) – Ordinacije opće medicine (PRILOG 13.) – HGSS – Stanica Čakovec (PRILOG 4.)
		Stožer prikuplja informacije o stoci i domaćim životinjama koje su bez nadzora. Načelnik stožera zatražiti će se podatke od povjerenika civilne zaštite i koordinatora na lokaciji. Nadležnost za praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprječavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti, nadzor nad prometom i	– Koordinator na lokaciji (PRILOG 8.) – Bioinstitut d.o.o. (PRILOG 13.) – Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 24.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		distribucijom namirnica životinjskog porijekla, prikupljanje i zbrinjavanje životinja (liječenje, klanje ili eutanazija životinja) i druge provedbene aktivnosti imaju veterinarske organizacije koje djeluju na prostoru Općine.	
		Pružanje psihološke potpore	– Centar za socijalnu skrb Čakovec (PRILOG 14.)
		Opskrba sanitetskim materijalom i opremom	– Ordinacije opće medicine (PRILOG 13.)
		U zaštiti od poplava koriste se materijalno tehnička sredstva: – sredstva i oprema dobrovoljnih vatrogasnih društava te po potrebi VZ MŽ, – licencirano poduzeća Hrvatskih voda – Varaždin, – strojevi i oprema građevinskih poduzeća, – strojevi i oprema građana – obrtnika (priručna sredstva i sl.).	– Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.) – VZ MŽ (PRILOG 2.) – Komunalno poduzeće (PRILOG 20.) – Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 21.)
		Organizacija provođenja asanacije Provođenje asanacije terena provoditi će komunalne tvrtke, pravne osobe s građevinskom mehanizacijom, vatrogasne snage, povjerenici civilne zaštite, postrojba civilne zaštite opće namjene, vlasnici kritične infrastrukture, vlasnici objekata, stanovništvo, a po potrebi i ostale snage civilne zaštite.	– Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.) – HEP ODS d.o.o. Elektra Čakovec (PRILOG 19.) – HAKOM (112) – Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.)
		Organizacija provođenja evakuacije: Općinski načelnik uz konzultaciju sa Stožerom civilne zaštite donosi Odluku o provođenju evakuacije stanovništva, materijalnih dobara i životinja s određenog područja ovisno o događaju. Odluka se prenosi sredstvima javnog ili sredstvima lokalnog priopćavanja, a može se prenijeti i sustavima za uzbunjivanje, davanjem znaka nadolazeća opasnost i govornim informacijama. Također Odluka se može prenijeti i putem povjerenika civilne zaštite za određeno područje ili dijelove naselja odnosno za područje pojedinog mjesnog odbora. Paralelno s dostavom obavijesti o provođenju evakuacije, pokreće se aktiviranje sustava evakuacije od strane općinskog načelnika ili načelnika Stožera civilne zaštite i pravne osobe s prometnim sredstvima za prijevoz stanovništva kao i PP Mursko Središće poradi reguliranja prometa i osiguranja provođenja evakuacije te zaštite imovine osoba koje su napustile područje. Evakuacija/samoevakuacija stanovništva započinje nakon utvrđene opasnosti i zapovijedi za evakuaciju od općinskog načelnika. Evakuacija stanovništva provodit će se uglavnom osobnim vozilima građana. Za	– Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) – Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.) – Ekipe za prihvat ugroženog stanovništva (PRILOG 11.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		početak provođenja evakuacije angažirati će se povjerenici civilne zaštite. Nakon mobilizacije, provođenje evakuacije izvršit će DVD - i i prijevoznici. Prihvat i smještaj ugroženog stanovništva vršit će se u objektima navedenim u PRILOGU 41. Ekipe za prihvat ugroženog stanovništva (PRILOG 11.) čine ekipe za prihvat stanovništva na navedenim lokacijama. Pravce evakuacije zavisno od nastale situacije ugroženog područja odredit će Stožer u suradnji s PP Mursko Središće i povjerenicima civilne zaštite (Pregled pravaca za evakuaciju prikazan je na zemljovidu u točki 3. U zbrinjavanju ugroženog i stradalog stanovništva angažirat će se: - redovne zdravstvene institucije i ustanove, - GDCK Čakovec, - ekipe za prihvat ugroženog stanovništva. Potrebnu hranu, prijevoz i ostalo osigurat će stručne službe Općine. Ekipe za prihvat ugroženog stanovništva i GDCK Čakovec uz pomoć udruga građana organiziraju razmjestaj u objektima namijenjenim za smještaj evakuiranog stanovništva, organiziraju postavljanje ležajeva, uređenje prostora, određuju dežurne osobe, organiziraju dobavu hrane i vode za piće. Centar za socijalnu skrb Čakovec uspostavlja usku suradnju u provedbi navedenih zadaća s organizacijom Crvenog križa u materijalnom i drugom osiguranju potreba osoba koje podliježu zbrinjavanju. Timovi opće medicine pružaju psiho-socijalnu i zdravstvenu njegu osobama na zbrinjavanju i upućuju prema potrebi u specijalizirane zdravstvene ustanove. Udruge pomažu u zadovoljavanju potreba osoba na zbrinjavanju, pripremanju hrane, opsluživanju te organizaciji društvenog života u objektima (PRILOG 41.) DVD - i sudjeluju u dobavi potrebnih količina pitke i tehničke vode, prijenosu bolesnih osoba u transportna sredstva, prijevozu i drugo. Prikaz mjesta i lokacija prihvata nalazi se u PRILOZIMA 41. Pregled mogućih lokacija za podizanje šatorskih i drugih privremenih naselja - zelene površine na području Općine (blizina mogućih priključaka na infrastrukturu). Za pružanje prve medicinske pomoći na području Općine pobrinut će se Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije, GDCK Čakovec, HGSS – Stanica Čakovec,	- GDCK Čakovec (PRILOG 3.) - Ekipe za prihvat ugroženog stanovništva (PRILOG 11.) - Općina Vratišinec (PRILOG 9.) - Centar za socijalnu skrb Čakovec (PRILOG 14.) - Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.) - HGSS – Stanica Čakovec (PRILOG 4.) - Bioinstitut d.o.o. (PRILOG 13.) - Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 24.) - Komunalno poduzeće (PRILOG 20.).

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		Centar za socijalnu skrb Čakovec. Nositelj veterinarskog zbrinjavanja je Bioinstitut d.o.o. Smještaj stoke vršit će vlasnici stoke uz koordinaciju povjerenika za civilnu zaštitu i Stožera civilne zaštite. Stočna hrana uskladištit će se u privatna domaćinstva prema raspoloživim kapacitetima.	
5.	Reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija	Za ocjenu stanja i funkcionalnosti prometa i komunikacijskih sustava i objekata zadužena je PU Međimurska, Županijska uprava za ceste Međimurske županije. Stožer definira prioritete u sanaciji prometnica. Donošenje odluka o zabrani cestovnog prometa poradi zaštite sigurnosti na pogođenom području u nadležnosti je PU Međimurske. Uspostavu alternativnih prometnih pravaca provodi PU Međimurske. Osiguravanje područja intervencija provodi PU Međimurska. Nadzor i čuvanje ugroženog područja Osiguranje telekomunikacijskih veza korisnika s prednošću uporabe Vlasnici objekata, stanovništvo a po potrebi i ostale snage sustava civilne zaštite	– PU Međimurska (PRILOG 15.) – Županijska uprava za ceste Međimurske županije (PRILOG 23.) – HAKOM (112)
6.	Troškovi angažiranih pravnih osoba i redovnih službi	Troškovi aktiviranja snaga sustava civilne zaštite koje su u ingerenciji Općine snosi Općina (PRILOG 34.)	

4.4. Mjere civilne zaštite od potresa

Potres je elementarna nepogoda uzrokovana prirodnim događajem koji je vjerojatno najveći uzrok stradanja ljudi i uništenja materijalnih dobara. Katastrofe uzrokovane potresima karakterizira brz nastanak, a događaju se stalno i bez prethodnog upozorenja.

Posljedice uslijed potresa:

- izravna oštećenja prometnica i njihova neprohodnost što može otežati prometnu povezanost Općine sa susjednim jedinicama lokalne samouprave te usporiti potrebne radnje neposredno nakon potresa (spašavanje, evakuacija, odvoz građevinskog otpada i sl);
- oštećenje industrijskih objekata uz izravne troškove zbog oštećenja građevina i opreme mogu zbog odgode spremnosti za rad, uključivati dodatne posljedice za zaposleno stanovništvo i gospodarstvo u cjelini, kao i dugoročne posljedice na okoliš;
- prekidi u telekomunikacijskoj mreži mogu stanovništvu i hitnim službama otežati komunikaciju, a oštećenja strujne mreže i komunalne infrastrukture mogu usporiti radove hitnih službi i povećati osjećaj nesigurnosti stanovništva;
- opasnost od oštećenja bolnice i domova zdravlja mogu otežati mogućnost osiguravanja dovoljnih kapaciteta za zbrinjavanje ozlijeđenih;
- oštećenje objekata javne društvene namjene poput muzeja i sportskih objekata može ugroziti sigurnost velikog broja ljudi.

- **Mjere zaštite od potresa**

Protupotresno projektiranje, kao i gradnju građevina, treba se provoditi sukladno zakonskim propisima o građenju i prema postojećim tehničkim propisima za navedenu seizmičku zonu. Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres. Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsti pomoći u skladu s važećim propisima.

4.4.1. Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa – Potres

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
1.	Organizacija spašavanja i raščišćavanja, zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite koje raspolažu kapacitetima za spašavanje iz ruševina na svim razinama sustava i drugi podaci bitni za operativno djelovanje Stožera civilne zaštite	Stožer utvrđuje prioritete u raščišćavanju ruševina. Stožer nakon analize određuje mobilizaciju materijalno - tehničkih sredstava. Ako postojeće snage i materijalna sredstva nisu dovoljna, općinski načelnik traži pomoć od Međimurske županije. Sigurnim zonama u ugroženom području mogu se definirati svi otvoreni prostori na udaljenosti ½ visine zgrade. Mogu se poistovjetiti s lokacijama za prikupljanje i prihvatanje stanovništva. U raščišćavanju ruševina i spašavanju zatrpanih osoba sudjeluju: VZ MŽ, DVD - i, HGSS – Stanica Čakovec. U početku je najvažnije osigurati prohodnost putova i osigurati vodu za piće, kako za snage civilne zaštite, tako i za stanovništvo. Komunikacija sa Stožerom civilne zaštite i drugim operativnim snagama sustava civilne zaštite ostvaruje se putem telefona, mobitela ili e-mailom.	Za prikupljanje informacija o stanju prohodnosti prometnica zadužen je: – Koordinator na lokaciji (PRILOG 8.) – Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) – PU Međimurska (PRILOG 15.) – Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – HGSS – Stanica Čakovec (PRILOG 4.) – VZ MŽ (PRILOG 2.) – Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.) – Komunalno poduzeće (PRILOG 20.) – Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 21.)
		Evakuacija i zbrinjavanje stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara, osobna i uzajamna pomoć te obavljanje potrebnih radnji i izvođenje radova na ruševinama izvršit će snage sustava civilne zaštite.	– Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.)
		Organizaciju za prikupljanje, prijevoz i odlaganje izvršava koncesionar za odvoz otpada Općine i pravne osobe s građevinskom mehanizacijom s područja nadležnosti Općine.	– Komunalno poduzeće (PRILOG 20.) – Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 21.)
2.	Organizacija zaštite objekata kritične infrastrukture i suradnja s pravnim osobama s ciljem osiguranja kontinuiteta njihovog djelovanja	Uspostava opskrbe električnom energijom	– HEP ODS d.o.o. Elektra Čakovec – (PRILOG 19.)
		Redovna opskrba vodom	– Međimurske vode d.o.o. (PRILOG 19.)
		Popravak telefonske infrastrukture (područne centrale, mjesne centrale, repetitori, stupovi nadzemne telefonske mreže)	– HAKOM (112)
	Popravak prometnica	– Županijska uprava za ceste Međimurske županije (PRILOG 23.) – Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 21.) – Koncesionari za čišćenje prometnica	

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
			(PRILOG 23.) – Općina Vratišinec (PRILOG 9.)
3.	Organizacija gašenja požara (nositelji, zadaće, nadležnosti i usklađivanje)	Sukladno Planu zaštite od požara, Stožer prikuplja informacije o požarnoj opasnosti, a za to je zadužen je član Stožera za protupožarnu zaštitu. Stožer se informira o potrebi iskapčanja pojedinih energenta na prijedlog člana Stožera za protupožarnu zaštitu. Ako DVD - i ne mogu sanirati nastalu požarnu opasnost zatražit će pomoć od VZ MŽ sukladno Procjeni ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija Međimurske županije.	– Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.) – VZ MŽ (PRILOG 2.)
4.	Organizacija reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija	Stožer definira prioritete u sanaciji prometnica	– Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)
		Za ocjenu stanja i funkcionalnosti prometa i komunikacijskih sustava i objekata zadužena je PU Međimurska, Županijska uprava za ceste Međimurske županije. Donošenje odluka o zabrani cestovnog prometa poradi zaštite sigurnosti na pogođenom području u nadležnosti je PU Međimurska. Uspostavu alternativnih prometnih pravaca provodi PU Međimurska. Nadzor i čuvanje ugroženog područja provodi PU Međimurska. Osiguravanje područja intervencija provodi PU Međimurska.	– PU Međimurska (PRILOG 15.) – Županijska uprava za ceste Međimurske županije (PRILOG 23.)
		Osiguranje telekomunikacijskih veza	– HAKOM (112)
5.	Organizaciju pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja	Stožer prikuplja informacije o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga, a za to je zadužen član Stožera za zdravstveno zbrinjavanje. Stožer prikuplja informacije o stanju medicinske opreme i zaliha lijekova te sanitetskog materijala.	– Koordinator na lokaciji (PRILOG 8.) – Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)
		Prvu pomoć pružit će Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije, ordinacije opće medicine, GDCK Čakovec.	– Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) – Ordinacije opće medicine (PRILOG 13.) – GDCK Čakovec (PRILOG 3.) – HGSS – Stanica Čakovec (PRILOG 4.)
		Opskrbu sanitetskim materijalom i opremom osigurati će ordinacije opće medicine. U slučaju potrebe, općinski načelnik traži pomoć od Međimurske županije.	– Ordinacije opće medicine (PRILOG 13.)
6.	Organizacija pružanja veterinarske pomoći	Stožer prikuplja informacije o stoci i domaćim životinjama koje su bez nadzora. Načelnik Stožera zatražit će podatke od povjerenika za civilnu zaštitu za: praćenje	– Bioinstitut d.o.o. (PRILOG 13.) – Pravne osobe za prikupljanje i

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		stanja i provođenje aktivnosti na sprječavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti, nadzor nad prometom i distribucijom namirnica životinjskog porijekla, prikupljanje i zbrinjavanje životinja, liječenje, klanje ili eutanazija životinja i druge provedbene aktivnosti. Za organizaciju prikupljanja životinjskih leševa zadužena je Bioinstitut d.o.o. Praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprječavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti u nadležnosti je Zavoda za javno zdravstvo – higijensko epidemiološka služba. Neškodljivo uklanjanje ranjenih, ozlijeđenih ili bolesnih životinja u nadležnosti je Bioinstitut d.o.o.	zbrinjavanje životinja (PRILOG 24.) – Bioinstitut d.o.o. (PRILOG 13.) – Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 24.)
7.	Organizacija provođenja evakuacije	Općinski načelnik uz konzultaciju sa Stožerom civilne zaštite donosi Odluku o provođenju evakuacije stanovništva, materijalnih dobara i životinja s određenog područja ovisno o događaju. Odluka se prenosi sredstvima javnog ili sredstvima lokalnog priopćavanja, a može se prenijeti i sustavima za uzbunjivanje, davanjem znaka nadolazeća opasnost i govornim informacijama. Također Odluka se može prenijeti i putem povjerenika civilne zaštite za određeno područje ili dijelove naselja odnosno za područje pojedinog mjesnog odbora. Paralelno s dostavom obavijesti o provođenju evakuacije, pokreće se aktiviranje sustava evakuacije od strane općinskog načelnika ili načelnika Stožera civilne zaštite i pravne osobe s prometnim sredstvima za prijevoz stanovništva kao i PP Mursko Središće poradi reguliranja prometa i osiguranja provođenja evakuacije te zaštite imovine osoba koje su napustile područje. Planiranje evakuacije u slučaju razornog potresa na području Općine provodit će se prvenstveno za stanovništvo koje stanuje u starijim stambenim objektima. Evakuacija/samoevakuacija stanovništva započinje nakon utvrđene opasnosti i zapovijedi za evakuaciju od općinskog načelnika. Evakuacija stanovništva provodit će se uglavnom osobnim vozilima građana. Za početak provođenja evakuacije angažirat će se povjerenici civilne zaštite. Nakon mobilizacije, provođenje evakuacije izvršit će DVD - i i prijevoznici. Prihvat i smještaj ugroženog stanovništva vršit će se u objektima navedenim u PRILOGU 41. Ekipe za prihvat ugroženog stanovništva (PRILOG 11.) čine ekipe za prihvat stanovništva na navedenim lokacijama. Pravce evakuacije zavisno od nastale situacije ugroženog područja odredit će Stožer u suradnji s PP Mursko Središće i povjerenicima civilne zaštite (Pregled pravaca za evakuaciju prikazan je na zemljovidu u točki 3.).	– Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) – Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.) – PU Međimurska (PRILOG 15.) – GDCK Čakovec (PRILOG 3.) – Centar za socijalnu skrb Čakovec (PRILOG 14.) – Komunalno poduzeće (PRILOG 20.) – Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 21.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
8.	Organizacija spašavanja i evakuacije ranjivih skupina stanovništva	Razrađeno u točki 4.6.	
9.	Organizacija provođenja zbrinjavanja	U zbrinjavanju ugroženog i stradalog stanovništva angažirat će se: redovne zdravstvene institucije i ustanove, GDCK Čakovec, Centar za socijalnu skrb Čakovec, ekipe za prihvrat ugroženog stanovništva. Potrebnu hranu, prijevoz i ostalo osigurat će stručne službe Općine. Za prihvrat ugroženog stanovništva i GDCK Čakovec uz pomoć udruge građana organiziraju razmještaj u objektima namijenjenim za smještaj evakuiranog stanovništva, organiziraju postavljanje ležajeva, uređenje prostora, određuju dežurne osobe, organiziraju dobavu hrane i vode za piće. Centar za socijalnu skrb Čakovec uspostavlja usku suradnju u provedbi navedenih zadaća s organizacijom Crvenog križa u materijalnom i drugom osiguranju potreba osoba koje podliježu zbrinjavanju. Timovi opće medicine pružaju psiho - socijalnu i zdravstvenu njegu osobama na zbrinjavanju i upućuju prema potrebi u specijalizirane zdravstvene ustanove. Udruge pomažu u zadovoljavanju potreba osoba na zbrinjavanju, pripremanju hrane, opsluživanju te organizaciji društvenog života u objektima. DVD - i sudjeluju u dobavi potrebnih količina pitke i tehničke vode, prijenosu bolesnih osoba u transportna sredstva, prijevozu i drugo. Pregled mogućih lokacija za podizanje šatorskih i drugih privremenih naselja: – zelene površine na području Općine (blizina mogućih priključaka na infrastrukturu). Pregled lokacija smještaja s odgovornim osobama nalazi se u PRILOGU 41. Za pružanje prve medicinske pomoći na području Općine pobrinut će se Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije, GDCK Čakovec, HGSS – Stanica Čakovec, Centar za socijalnu skrb Čakovec. Nositelj veterinarskog zbrinjavanja na području Općine je Bioinstitut d.o.o. Smještaj stoke vršit će vlasnici stoke uz koordinaciju povjerenika za civilnu zaštitu i Stožera civilne zaštite. Stočna hrana uskladištit će se u privatna domaćinstva prema raspoloživim kapacitetima.	– GDCK Čakovec (PRILOG 3.) – Centar za socijalnu skrb Čakovec (PRILOG 14.) – Ekipe za prihvrat ugroženog stanovništva (PRILOG 11.) – Udruge građana (PRILOG 5.) – Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.) – Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) – HGSS – Stanica Čakovec (PRILOG 4.) – Komunalno poduzeće (PRILOG 20.) – Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 21.) – Bioinstitut d.o.o. (PRILOG 13.) – Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 24.) – Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
10.	Organizacija provođenja humane asanacije i identifikacije poginulih	Identifikacija poginulih	– PU Međimurska (PRILOG 15.)
		Sanitarni nadzor na ukapanjem mrtvih provodi pogrebno poduzeće uz djelatnike groblja.	– Komunalno poduzeće (PRILOG 20.)
		Sahranjivanje poginulih vršiti će se na mjesnim grobljima po mjestu prebivališta poginulih (Zemljovid – točka 3.)	
		Prilikom humane asanacije za pružanje pogrebnih usluga koristit će usluge pogrebnih poduzeća. Organizacija humane asanacije i identifikacija poginulih vršiti će se po posebnim propisima (sudac, policijski službenik, liječnik, povjerenik CZ-a i dr.).	– Komunalno poduzeće (PRILOG 20.) – PU Međimurska (PRILOG 15.)
11.	Organizacija higijensko-epidemiološke zaštite	Utvrđuju se nositelji sukladno operativnim planovima nositelja razrađuju zadaće i postupci pričuvnih kapaciteta, posebno osobne i uzajamne zaštite.	– Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.)
12.	Organizacija osiguravanja hrane i vode za piće	Stožer prikuplja informacije o stanju vodoopskrbnog sustava, a za to je zadužen član Stožera za vodoopskrbu uz suradnju sa Zavodom za javno zdravstvo Međimurske županije. Do uspostave vodoopskrbnog sustava organizira se dovoz vode na punktove po ugroženom području, a raspored određuje član Stožera za protupožarnu zaštitu. Stožer određuje minimalne dnevne količine vode po osobi. U slučaju onečišćenja vode u zdencima aktivirat će se operativne snage civilne zaštite radi dezinfekcije zdenaca, a prema uputama Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije–higijensko-epidemiološke službe. Stožer organizira dopremu prehrambenih artikala. Stožer organizira distribuciju hrane.	– Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) – Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) – GDCK Čakovec (PRILOG 3.) – Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.) – Općina Vratišinec (PRILOG 9.)
13.	Organizacija središta za informiranje stanovništva	Stožer započinje prikupljanje podataka o stanju u srušenim i oštećenim objektima, posebno u javnim školama, domovima, crkvama, trgovinama, ugostiteljskim objektima. Informacije se prikupljaju od strane općinskog načelnika, predsjednika mjesnih odbora i povjerenika civilne zaštite po mjesnim odborima i Centra 112. Informiranje građana o mjerama i postupcima za zaštitu zdravlja, života i imovine, informiranje o evakuaciji i mjestima okupljanja, osiguranje vozila za evakuaciju, osiguranje hrane i vode za piće, utvrđivanje lokacija, prihvata i zbrinjavanje stanovništva, organizacija života u prihvatnom centru (koristi se sustav javnog uzbuđivanja, lokalne radio stanice, Internet za prenošenje uputa o postupcima	– Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) – Općina Vratišinec (PRILOG 9.) – Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – Koordinator na lokaciji (PRILOG 8.) – Mediji javnog priopćavanja (PRILOG 28.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		bitnim za preživljavanje tijekom trajanja događaja i mjerama koje treba provesti nakon njegovog okončanja),	
14.	Organizacija prihvata pomoći	Osiguranje ljudstva i materijalnih sredstava	– Općina Vratišinec (PRILOG 9.)
		Za prihvata sanitetskog materijala i lijekova zadužena je Općina. Organizacija prihvata pomoći i pripreme objekata za zbrinjavanje (PRILOG 41.)	– Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.)
		Punkt za prihvata pomoći biti će uspostavljen u zgradi Doma zdravlja Međimurske županije, Ambulanta Vratišinec, a za prihvata je zadužen član Stožera za zdravstveno zbrinjavanje. Vatrogasne postrojbe prihvaćaju se na lokaciji vatrogasnog doma, a za prihvata je zadužen član Stožera za protupožarnu zaštitu.	– Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) – Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.)
15.	Organizacija pružanja psihološke pomoći	Psihološku potporu pružiti će djelatnici Centra za socijalnu skrb Čakovec.	– Centar za socijalnu skrb Čakovec (PRILOG 14.)
16.	Troškovi angažiranih pravnih osoba i redovnih službi	Troškovi aktiviranja snaga sustava civilne zaštite koje su u ingerenciji Općine snosi Općina (PRILOG 34.)	

4.5. Način zahtijevanja i pružanja pomoći između različitih hijerarhijskih razina sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi

Općina Vratišinec nakon što je aktivirala sve raspoložive snage sustava civilne zaštite iz njene nadležnosti koje su se pokazale nedostatne u sprečavanju odnosno otklanjanju posljedici u velikim nesrećama može zahtijevati pomoć s više razine. Pomoć će zatražiti sa županijske odnosno državne razine putem Centra 112 (**PRILOG 38.**).

4.6. Osiguravanje specifičnih mjera sukladno potrebama osoba s invaliditetom

Mjere civilne zaštite temeljno obuhvaćaju sve potrebne mjere i aktivnosti koje provode sudionici i operativne snage sustava civilne zaštite, a koje je potrebno poduzeti radi spašavanja ljudi, materijalnih dobara i okoliša u poplavama, u slučaju potresa, požara na otvorenom, ekstremnih temperatura, epidemija i pandemija, snijega i leda, industrijskih, nuklearnih i radioloških nesreća i suša, odnosno u svim izvanrednim događajima kada operativne snage iz prve grupe sudjeluju u otklanjanju njihovih posljedica.

U Planu djelovanja civilne zaštite razrađuju se mjere za nediskriminirano postupanje sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite prema osobama s invaliditetom s ciljem njihove zaštite i sigurnosti u slučaju katastrofe (prirodne ili tehničko – tehnološke) kao i u slučajevima oružanih sukoba i humanitarnih kriza. Planom djelovanja civilne zaštite razrađuje se i način provođenja tih obaveza te potrebne snage i mjere.

Osobe s invaliditetom susreću se s mnogim preprekama u različitim područjima društvenog života, uključujući i postupanje prije i tijekom različitih situacija. Prepreke mogu biti neodgovarajući standardi zaštite, nedostatak odredbi koje se odnose na zaštitu i spašavanje osoba s invaliditetom, nepristupačnost, predrasude i/ili negativni stavovi, nedostatne informacije ili neodgovarajuća komunikacija, nedovoljno resursa, isključenost prilikom donošenja odluka koje se odnose na same osobe s invaliditetom i sl.

Planovi djelovanja civilne zaštite lokalnih samouprava moraju sadržavati osiguravanje specifičnih potreba svake osobe s invaliditetom, osobito gluhih, slijepih, gluhoslijepih, polupokretnih i nepokretnih osoba.

Posebno je potrebno razraditi način uzbunjivanja na način da se što je više moguće obuhvate pojedinačne potrebe osoba s invaliditetom kao i svih kapaciteta za smještaj osoba s invaliditetom, tako da se definiraju primjereni dopunski načini uzbunjivanja osoba s invaliditetom koji se razlikuju u odnosu na standardne, osobito po pitanju korištenja novih tehnologija i operativnih komunikacijskih postupaka, s naglaskom na prilagođavanje prijenosa informacija primjerenih kategorijama invalidnosti osoba s invaliditetom.

Postupci iz planova djelovanja civilne zaštite moraju se razraditi na način da se izbjegne diskriminacija osoba s invaliditetom u svim fazama djelovanja sustava civilne zaštite dok slučajeve diskriminacije nadležna tijela trebaju rješavati brzo i pravedno.

Privremeni smještaj za osobe s invaliditetom nakon katastrofe mora biti dostupan i dizajniran na način da zadovolji njihove osnovne potrebe do trenutka osiguravanja uvjeta za njihov povratak na mjesta iz kojih su evakuirani odnosno prije nastupanja stanja velike nesreće i katastrofe potrebno je utvrditi najprimjerenija mjesta i građevine za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom.

4.6.1. Informiranje osoba s invaliditetom

Nužno je redovno informirati osobe s invaliditetom o načinima na koje je moguće kontaktirati hitne službe.

Pored općih uputa o brojevima hitnih službi upućenih svim građanima, potrebno je informirati javnost o:

- mogućnosti slanja SMS poruka u rizičnoj situaciji na broj 112, koja je pružena osobama s oštećenjem sluha,
- aplikaciji e – dojava Ministarstva unutarnjih poslova (MUP)
- aplikaciji “Policija – sigurnost i povjerenje” za upućivanje dojava policiji (osoba pametnim telefonom fotografira ili snimi događaj, pri čemu je poželjno imati uključene geografske koordinate – lokacija uređaja, kako bi se skratilo vrijeme potrebno za intervenciju. Aplikacija služi i kao “poziv u pomoć” ako se osoba izgubila i potrebno je organizirati traganje i spašavanje. Aplikacija omogućava jednostavniju i bržu komunikaciju s policijom gluhim i nagluhim osobama te osobama s teškoćama u govoru. Aplikacija je učinkovitija od slanja SMS poruke na broj 112 jer fotografija u pravilu daje više informacija u kraćem vremenu te može točno pokazati geografske koordinate. Također, ako osoba s oštećenjem vida, bez pratnje, sumnja da predstoji opasnost ili je nastupio ugrožavajući događaj, može fotografirati svoju okolinu te će policijski službenici moći brže procijeniti situaciju te radi li se o opasnosti i da li je potrebno žurno spašavanje).

Prilikom informiranja javnosti o mogućim opasnostima te postupanju u slučaju opasnosti, potrebno je voditi računa o svim vrstama invaliditeta.

Načini informiranja osoba s invaliditetom:

- televizijski prilozi i video spotovi (moraju biti detaljni, jasni s titlovima i prevedeni na znakovni jezik),
- informacije u tekstualnom obliku moraju biti dostupne na Brailleovom pismu,
- upute moraju biti vizualno uočljive i jednostavno razumljive.

4.6.2. Uzbunjivanje osoba s invaliditetom

Način uzbunjivanja potrebno je razraditi tako da se, što je više moguće, obuhvate pojedinačne potrebe osoba s invaliditetom, da se definiraju primjereni dopunski načini uzbunjivanja koji se razlikuju u odnosu na standardne, osobito po pitanju korištenja novih tehnologija i operativnih komunikacijskih postupaka, s naglaskom na prilagođavanje prijenosa informacija primjerenih kategorijama invalidnosti osoba s invaliditetom.

- **Standardni način uzbunjivanja**

Uzbunjivanje i obavješćivanje je skretanje pozornosti na opasnost korištenjem propisanih znakova za uzbunjivanje te pružanje pravodobnih i nužnih informacija radi poduzimanja aktivnosti za učinkovitu zaštitu.

Uzbunjivanje stanovništva provodit će se sukladno *Pravilniku o postupku uzbunjivanja stanovništva („Narodne Novine“ broj 69/16)*.

Standardni način uzbunjivanja detaljno je razrađen pod točkom 3.2.

- **Dopunski načini uzbunjivanja**

Obuhvaćaju načine javnog uzbunjivanja, uporabu novih tehnologija i novih komunikacijskih postupaka, s naglaskom na prilagođavanje prijenosa informacija primjerenih kategorijama invaliditeta.

U slučaju nastanka rizične situacije, osobe s invaliditetom trebaju sljedeće informacije o evakuaciji:

- obavješćivanje (koja je hitna situacija?)
- traženje evakuacijskog puta (gdje je izlaz?)
- način kretanja evakuacijskim putem (sam, sam s pomagalom, sam s pomagačem?)
- pomoć druge osobe (tko? što? gdje? kada? kako?).

U slučaju predstojeće opasnosti upozorenja treba prilagoditi svim vrstama invaliditeta, da bi svaka osoba mogla jednako ostvariti pravo da bude zaštićena i spašena.

Metode uzbunjivanja trebaju se razvijati tako da svi građani mogu imati informaciju bitnu za donošenje prikladnih i odgovornih odluka i akcija. U tu svrhu upozorenja moraju biti upućena u svim mogućim oblicima – zvučni signali, vizualni signali, tekstualne obavijesti i sl.

Sredstva javnog informiranja moraju prilagoditi prijenose svim vrstama invaliditeta o tome te obavijestiti javnost.

Preporučuje se da osobe s invaliditetom posjeduju dodatne uređaje upozorenja kako bi lakše skrenuli pozornost na sebe u hitnih slučajevima. Mobiteli, vibracijske naprave i glasne zviždaljke su učinkoviti alati za skretanje pozornosti ili za kontaktiranje hitnog osoblja.

Također, kao i kod informiranja osoba s invaliditetom:

- televizijski prilozi i video spotovi (moraju biti detaljni, jasni s titlovima i prevedeni na znakovni jezik),
- informacije u tekstualnom obliku moraju biti dostupne na Brailleovom pismu,
- upute moraju biti vizualno uočljive i jednostavno razumljive.

4.6.3. Evakuacija, hitan prijevoz, utočište i rehabilitacija

Evakuaciju, hitan prijevoz, utočište i rehabilitaciju osoba s invaliditetom u velikoj nesreći treba provoditi korištenjem svih kapaciteta koji trebaju biti prilagođeni specifičnim potrebama osoba s invaliditetom, tako da se u planovima djelovanja civilne zaštite utvrde zadaće operativnim snagama sustava civilne zaštite, identificiraju materijalne potrebe i izvori iz kojih će se zadovoljavati.

- **Evakuacija**

Evakuacija je postupak u kojem odgovorno tijelo vlasti provodi planirano i organizirano izmještanje stanovništva s ugroženog na neugroženo, odnosno manje ugroženo područje, na vrijeme duže od 48 sati, uz organizirano zbrinjavanje evakuiranog stanovništva. Za provedbu evakuacije stanovništva Općine ili dijela Općine odgovoran je Općinski načelnik.

Prije početka evakuacije, sve se osobe koje se evidentiraju obavezno evidentiraju (ime i prezime, ime i prezime roditelja, datum rođenja, adresa stanovanja, broj članova obitelji koji se evakuiraju – isti podaci i srodstvo); uz osobne podatke, u evidencijske liste upisuje se vozilo kojim se osoba evakuira te mjesto na koje se evakuira, s mjesta prihvata.

Prilikom evakuacije osobe s invaliditetom potrebno je predstaviti se osobi kojoj se pruža pomoć (npr. slijepoj osobi reći da se radi o zaposleniku hitne službe, osobi s intelektualnim teškoćama objasniti zašto je došao policijski službenik i što će se dalje događati).

Tijekom pružanja pomoći treba voditi računa o različitim vrstama invaliditeta (o načinu nošenja, uspostavljanju komunikacije i sl.)

Uvijek je potrebno pitati da li osoba treba pomoć ili ne, a ako osoba koja pruža pomoć nije upućena u načine komunikacije i pružanje pomoći osobi s invaliditetom, potrebno je zatražiti upute od same osobe kako joj pružati pomoć.

Kod pružanja pomoći treba biti svjestan vlastitih sposobnosti i mogućnosti kako se osobu s invaliditetom ne bi stavilo u veću opasnost. Uvijek je potrebno povjeriti da li je osoba s invaliditetom razumjela upute – nedostatne ili pogrešno prenesene ili shvaćene informacije mogu biti pogubne.

Općina hitnim službama treba dostaviti popis osoba s invaliditetom sa svojeg područja, koji će sadržavati važne upute vezane uz mjesto boravišta te stupanj i vrstu invaliditeta osobe. (*Zakon o registru osoba s invaliditetom, NN 64/01, članak 16. stavak 4.*)

S obzirom na barijere koje osobe s invaliditetom imaju prilikom postupka zaštite i spašavanja, nužno je provjeriti jesu li spašene sve osobe, uzimajući u obzir osobe za koje je moguće da nisu čule znakove upozorenja i osobe ograničene pokretljivosti.

Također, potrebno je pružiti pomoć psima vodičima, terapijskim te rehabilitacijskim psima u suradnji s vlasnikom psa.

Ako je osobi s invaliditetom potrebna pomoć prilikom spašavanja, opseg takve pomoći treba biti naveden u *osobnom planu za evakuaciju u hitnim slučajevima, odnosno u evakuacijskom planu s obzirom na vrstu invaliditeta*. Cilj osobnog plana za evakuaciju je pružiti pogođenim osobama sve potrebne informacije da mogu upravljati svojim spašavanjem. Plan mora sadržavati broj pomagača te vrste metoda koje se primjenjuju prilikom spašavanja.

Moguć je razvoj privremene imobilnosti osobe s invaliditetom što može otežati evakuaciju. Da bi bio djelotvoran, plan za evakuaciju ovisi o mogućnostima pomagača za spašavanje da odgovore brzo i učinkovito.

Prilikom evakuacije osoba s invaliditetom bitno je planiranje mjera i aktivnosti u izvanrednim stanjima ili katastrofama, to obuhvaća pripremu službi i operativnih snaga sustava civilne zaštite za rad s osobama s invaliditetom u prirodnim katastrofama i onima uzrokovanim ljudskim djelovanjem, potporu osobama s invaliditetom u pripremi za katastrofu, edukaciju i informiranje kako bi se osiguralo da su službenici hitnih službi pripadnici operativnih snaga sustava civilne zaštite u potpunosti spremni za rješavanje potreba osoba s invaliditetom u slučaju izvanrednog stanja.

- **Hitan prijevoz**

Prilikom provođenja evakuacije ili hitnog postupanja, za osobu s invaliditetom, ako je to potrebno, ovisno o vrsti invaliditeta potrebno je osigurati odgovarajuće transportno vozilo.

- **Utočište**

Općina mora pripremiti kapacitete za zbrinjavanje sukladno potrebama osobama s invaliditetom. (*Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, NN 78/13*). Zbrinjavanje stanovnika podrazumijeva osiguranje boravka, prehrane i najnužnije zdravstvene skrbi.

- **Rehabilitacija**

Općina u suradnji s nadležnim službama, zdravstvenim ustanovama i centrom za socijalnu skrb, prilikom velike nesreće i katastrofe, osobama s invaliditetom mora osigurati svu potrebnu zdravstvenu i psihološku pomoć.

4.6.4. Mjere i aktivnosti spašavanja osoba s invaliditetom u velikoj nesreći ili katastrofi

R. Br.	Vrsta invaliditeta i opis poteškoća	Mjere i aktivnosti	Opis mjere i aktivnosti	Nositelji obaveza	Napomena
1.	Osobe ograničene pokretljivosti - aktivnosti koje su zahtjevne osobama ograničene pokretljivosti uključuju hodanje, kretanje po stepenicama, stajanje, plivanje, dohvaćanje stvari koje su na standardnim visinama, fina motorika ruku, kretanje uskim prostorima te kretanje kroz neravne prostore	Uzbunjivanje	- osobe ograničene pokretljivosti mogu čuti standardni alarm i glasovne objave putem javnim sustava informiranja te mogu vidjeti aktivirane vizualne uređaje uzbunjivanja koji upozoravaju na opasnost i potrebu za evakuacijom - nije potrebno dodatno planiranje i posebna prilagodba za tu funkciju	- Ravnateljstvo civilne zaštite (PRILOG 10.) - Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - Mediji (PRILOG 28.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 29.) - Obitelj, Susjedi	
		Evakuacija	- osobe ovise o pomoći drugih u kretanju prema izlazu ili sigurnoj zoni - upoznati osobu s pristupačnim putem kretanja iz građevine u kojoj se nalazi ili opasne zone - ako nema pristupačnih puteva, potrebno je isplanirati alternativne rute i metode evakuacije - korištenje pomagala prilikom evakuacije: rampa, stepenice, dizalo (ako je njegova upotreba dozvoljena), evakuacijska stolica, dizalica, uređaji za spuštanje po stepenicama, invalidska kolica - ako pomagala nisu dostupna, osobu se može evakuirati koristeći tehnike nošenja uz pomoć pomagača - potrebno je osigurati adekvatno transportno vozilo	- Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - GDCK Čakovec (PRILOG 3.) - HGSS Stanica Čakovec (PRILOG 4.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 29.) - Obitelj, Susjedi - Pravne osobe s prijevoznim sredstvima	
		Zbrinjavanje	- osobu je potrebno zbrinuti u adekvatnu medicinsku ustanovu ako je ozlijeđena, ovisno o stupnju ozljede - osobu je potrebno privremeno zbrinuti u objekt koji zadovoljava potrebe s obzirom na vrstu invaliditeta - u slučaju nemogućnosti povratka na mjesto	- Općina (PRILOG 9.) - GDCK Čakovec (PRILOG 3.) - kapaciteti za smještaj i zbrinjavanje osoba s invaliditetom (PRILOG 41.) - kapaciteti za privremeni smještaj osoba s invaliditetom (PRILOG 41.) - Zavod za javno zdravstvo Međimurske	

			prebivališta, nakon velike nesreće osobi je potrebno osigurati privremeni smještaj	županije (PRILOG 13.) - Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 13.) - Centar za socijalnu skrb Čakovec (PRILOG 14.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.)	
		Pružanje medicinske i psihološke pomoći	- osobi je potrebno osigurati adekvatnu medicinsku skrb, liječenje i lijekove - osobi je potrebno osigurati adekvatnu psihološku pomoć	- Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 13.) - Centar za socijalnu skrb Čakovec (PRILOG 14.)	
2.	Slijepi i slabovidne osobe - mnoge slijepi osobe se oslanjaju na njihov osjet dodira i sluha da bi percipirali svoju okolinu - prilikom kretanja često se osobe s vidnim oštećenjima koriste štapićem ili imaju psa vodiča koji može doživjeti stres u kriznim situacijama i nepredvidivo reagirati	Uzbunjivanje	- slijepi i slabovidne osobe mogu čuti standardni protupožarni alarm u objektu i glasovne objave putem javnih sustava informiranja koji upozoravaju a opasnost i potrebu za evakuacijom - u tom području nije potrebna posebna prilagodba	- Ravnateljstvo civilne zaštite (PRILOG 10.) - Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - Mediji (PRILOG 28.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 29.) - Obitelj, Susjedi	
		Evakuacija	- omogućiti nesmetano kretanje bez pomoći drugih prema izlazu ili sigurnoj zoni - osobu je potrebno upoznati s pristupačnim putem kretanja ili alternativnom rutom - oznake na izlazu iz građevina moraju sadržavati taktilne oznake i biti prikladno postavljene kako bi slijepoj i slabovidnoj osobi bile dostupne iz svih smjerova - pristupačan put kretanja potrebno je označiti taktilnom međunarodnom oznakom za pristupačnost - preporučuje se vođenje osobe kroz pristupačan put kretanja - planovi objekata moraju biti postavljeni na vidljiva mjesta, izvedeni u različitim	- Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - GDCK Čakovec (PRILOG 3.) - HGSS Stanica Čakovec (PRILOG 4.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 29.) - Obitelj, Susjedi - Pravne osobe s prijevoznim sredstvima	Metode u zatvorenom prostoru: - metoda slijedenja - metoda dugog bijelog štapa (dijagonalna tehnika) - kretanje uz i niz stepenice dugim bijelim štapićem

			formatima i visokog kontrasta, označeni Brailleovim pismom ili taktilnim znakovima - osobe zadužene za sigurnost objekta moraju usmjeriti osobe s invaliditetom prema pristupačnim evakuacijskim putevima - koristiti tehnologiju „zvukovi usmjeravanja“ koja je dizajnirana da navodi ljude - kako bi evakuacija bila što lakša potrebno je: postaviti rukohvate, podne obloge različitih tekstura, boje u kontrastu, obilježja dobre gradnje - potrebno je provjeriti da li se osoba sama može kretati evakuacijskim putem - osigurati osobi pomoć pri kretanju, podrška - prilikom pristupanja slijepoj ili slabovidnoj osobi, potrebno se najaviti, predstaviti te pitati kako se može pomoći - potrebno je održavati komunikaciju prilikom kretanja tako da se opisuju fizičke barijere u prostoru i daju smjernice za kretanje - u slučaju da slijepa ili slabovidna osoba ima psa vodiča, važno je da se psa ne ometa u radu		- zaštitne tehnike - metoda videćeg vodiča - kombinirana metoda Metode u otvorenom prostoru: - dugi bijeli štap (dodirna tehnika) - kretanje s psom vodičem - kretanje pomoću elektroničkog štapa - metoda videćeg vodiča - kombinirana metoda
		Zbrinjavanje	- osobu je potrebno zbrinuti u adekvatnu medicinsku ustanovu ako je ozlijeđena, ovisno o stupnju ozljede - osobu je potrebno privremeno zbrinuti u objekt koji zadovoljava potrebe s obzirom na vrstu invaliditeta - u slučaju nemogućnosti povratka na mjesto prebivališta, nakon velike nesreće osobi je	- Općina (PRILOG 9.) - GDCK Čakovec (PRILOG 3.) - kapaciteti za smještaj i zbrinjavanje osoba s invaliditetom (PRILOG 41.) - kapaciteti za privremeni smještaj osoba s invaliditetom (PRILOG 41.) - Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.)	

			potrebno osigurati privremeni smještaj	- Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 13.) - Centar za socijalnu skrb Čakovec (PRILOG 14.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.)	
		Pružanje medicinske i psihološke pomoći	- osobi je potrebno osigurati adekvatnu medicinsku skrb, liječenje i lijekove - osobi je potrebno osigurati adekvatnu psihološku pomoć	- Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 13.) - Centar za socijalnu skrb Čakovec (PRILOG 14.)	
3.	Osobe s teškoćama govora - zakašnjeli razvoj govora - nedovoljno razvijeni govor - alalija – negovorenje - dislalija - neispravan izgovor glasova - mucanje – poremećaj tečnosti u govoru ili prijelazni poremećaj u komunikativnoj upotrebi jezika - brzopletost – kaotični, brzi prijelazi s jedne misli na drugu - bradilalija – patološki usporen govor - afazija – nesposobnost	Uzbunjivanje	- osobe s teškoćama u govoru mogu čuti standardni protupožarni alarm u objektu i glasovne objave putem javnih sustava informiranja koji upozoravaju na opasnost i potrebu za evakuacijom - u tom području nije potrebna posebna prilagodba	- Ravnateljstvo civilne zaštite (PRILOG 10.) - Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - Mediji (PRILOG 28.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 29.) - Obitelj, Susjedi	
		Evakuacija	- osoba s teškoćama u govoru može koristiti bilo koja standardna sredstva izlaska iz objekta i evakuacije - potrebno je da planovi s lokacijama i rutom evakuacijskog puta budu jednostavni za primjenu i dostupni svim korisnicima objekta - nakon što su osobe s govornim teškoćama obaviještene o kriznoj situaciji, mogu čitati i slijediti standardne oznake za smjer i izlaz - pomoć pri evakuaciji u pravilu nije potrebna jer jednom kada je osoba obaviještena, može pratiti znakove za izlaz - kod pružanja pomoći potrebno je održavati kontakt očima da bi se dobila povratna informacija o razumijevanju uputa ili koristiti papir i olovku za jasniju komunikaciju	- Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - GDCK Čakovec (PRILOG 3.) - HGSS Stanica Čakovec (PRILOG 4.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 29.) - Obitelj, Susjedi - Pravne osobe s prijevoznim sredstvima	

	upotrebe jezika, posljedica moždanog udara - posebne jezične teškoće – jezične vještine disproporcionalno siromašnije u odnosu na dob djeteta - govorni negativizam – prekid govora s okolinom	Zbrinjavanje	- osobu je potrebno zbrinuti u adekvatnu medicinsku ustanovu ako je ozlijeđena, ovisno o stupnju ozljede - osobu je potrebno privremeno zbrinuti u objekt koji zadovoljava potrebe s obzirom na vrstu invaliditeta - u slučaju nemogućnosti povratka na mjesto prebivališta, nakon velike nesreće osobi je potrebno osigurati privremeni smještaj	- Općina (PRILOG 9.) - GDCK Čakovec (PRILOG 3.) - kapaciteti za smještaj i zbrinjavanje osoba s invaliditetom (PRILOG 41.) - kapaciteti za privremeni smještaj osoba s invaliditetom (PRILOG 41.) - Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 13.) - Centar za socijalnu skrb Čakovec (PRILOG 14.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.)	
		Pružanje medicinske i psihološke pomoći	- osobi je potrebno osigurati adekvatnu medicinsku skrb, liječenje i lijekove - osobi je potrebno osigurati adekvatnu psihološku pomoć	- Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 13.) - Centar za socijalnu skrb Čakovec (PRILOG 14.)	
4.	Gluhe i nagluhe osobe - unutar populacije sa slušnim poteškoćama, velika većina su nagluhe osobe, samo mali postotak čine gluhe osobe - starije osobe čine više od polovice svih osoba s oštećenjem sluha - blaga naglušnost (od 26 do 40 dB) - umjerena naglušnost (od 41	Uzbunjivanje	- gluhe i nagluhe osobe ne mogu čuti alarme i zvučne upute o opasnosti i potrebi evakuacije - vizualna upozorenja koja prate zvučna su rijetka ali ni ona ne mogu gluhoj i/ili nagluhoj osobi dati informacije o kojoj vrsti opasnosti se radi ili na koji način je potrebno napustiti zgradu - poželjan je svaki dodatan način obavještanja: e – mail, vibracijski dojavljivač, tekst na ekranu na kojem se emitiraju oglasne poruke, paljenje i gašenje svjetla i sl.) - potrebno je razvijati bazu gluhih i nagluh osoba kako bi se upozorenja o opasnostima	- Ravnateljstvo civilne zaštite (PRILOG 10.) - Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - Mediji (PRILOG 28.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 29.) - Obitelj, Susjedi	

	do 55 dB) - umjereno teška naglušost (od 56 do 70 dB) - teška naglušost (od 71 do 90 dB) - Gluhoća (91 dB i više) - jednostrano oštećenje sluha		mogla slati na mobilni telefon putem poruke - ako osobe ne reaguju na logičan način ili nisu svjesne alarma – potrebno im je objasniti znakovima ili pisanom bilješkom - gluhe osobe mogu obavijesti službe za spašavanje slanjem SMS poruke o rizičnoj situaciji na broj 112 - upozorenja i informacije koje se daju putem televizije potrebno je istovremeno tekstualno ispisati na ekranu i prevoditi na znakovni jezik		
	- prelingvalna gluhoća - najteže posljedice oštećenja sluha manifestiraju se u području jezika i govora, što je oštećenje sluha veće to su veće jezične i govorne teškoće - gluhe i nagluhe osobe često govore nazalno ili atonalno, a govor gluhih osoba najčešće je teže razumljiv ili potpuno nerazumljiv osobama koje nemaju iskustva s tom populacijom	Evakuacija	- osobe s oštećenjem sluha mogu pratiti i čitati znakove za izlaz te je potrebno da tekstovi i oznake budu vidljive, jasne i jednostavne, da bi se njima osobe s oštećenjem sluha tijekom evakuacije mogle služiti bez poteškoća - u evakuacijski plan moraju biti uključena vizualna upozorenja, a nagluhe osobe moraju biti informirane o njihovim pozicijama, pravovremeno prije nastanka opasnosti - kada su osobe s oštećenjem sluha unaprijed upoznate s postupkom evakuacije i vizualno obaviještene o opasnosti, spremne su postupiti u skladu sa standardnim postupkom evakuacije te je rizik od tragičnih posljedica manji - komunikacija gluhih i nagluh osoba odvija se čitanjem s usana i znakovnim jezikom ali čitanje s usana može biti problematično jer je samo 30% glasova jasno raspoznatljivo, stoga gluhe i nagluhe osobe moraju vidjeti lice osobe koja govori - u komunikaciji licem u lice treba govoriti razgovijetno i umjerenom brzinom, te	- Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - GDCK Čakovec (PRILOG 3.) - HGSS Stanica Čakovec (PRILOG 4.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 29.) - Obitelj, Susjedi - Pravne osobe s prijevoznim sredstvima	

			koristiti mimiku lica i pokrete rukama - potrebno je utvrditi da je osoba razumjela upozorenja i upute - može se koristiti pisana komunikacija – papir i olovka ili poruke na mobitelu		
		Zbrinjavanje	- osobu je potrebno zbrinuti u adekvatnu medicinsku ustanovu ako je ozlijeđena, ovisno o stupnju ozljede - osobu je potrebno privremeno zbrinuti u objekt koji zadovoljava potrebe s obzirom na vrstu invaliditeta - u slučaju nemogućnosti povratka na mjesto prebivališta, nakon velike nesreće osobi je potrebno osigurati privremeni smještaj	- Općina (PRILOG 9.) - GDCK Čakovec (PRILOG 3.) - kapaciteti za smještaj i zbrinjavanje osoba s invaliditetom (PRILOG 41.) - kapaciteti za privremeni smještaj osoba s invaliditetom (PRILOG 41.) - Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 13.) - Centar za socijalnu skrb Čakovec (PRILOG 14.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.)	
		Pružanje medicinske i psihološke pomoći	- osobi je potrebno osigurati adekvatnu medicinsku skrb, liječenje i lijekove - osobi je potrebno osigurati adekvatnu psihološku pomoć	- Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 13.) - Centar za socijalnu skrb Čakovec (PRILOG 14.)	
5.	Osobe s intelektualnim i mentalnim teškoćama - mentalna retardacija je ispodprosječna intelektualna sposobnost prisutna od rođenja ili rane dječje dobi - ljudi s mentalnom retardacijom imaju manju	Uzbunjivanje	- evakuacijski planovi i upute za spašavanje zahtijevaju sposobnost osobe da procesuiraju i razumije informaciju da bi se mogla zaštititi i spasiti prilikom opasnosti - mentalne i intelektualne teškoće onemogućuju osobi adekvatno procesuiranje i/ili razumijevanje informacija, teško shvaćaju što se događa prilikom evakuacije ili nemaju istu percepciju rizika - iako osobe s intelektualnim oštećenjima	- Ravnateljstvo civilne zaštite (PRILOG 10.) - Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - Mediji (PRILOG 28.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 29.) - Obitelj, Susjedi	

intelektualnu razvijenost nego što je normalno i poteškoće u učenju i socijalnoj prilagodbi. Približno 3% opće populacije ima mentalnu (duševnu) retardaciju.		moгу percipirati alarme i znakove upozorenja, potrebno ih je upoznati sa značajem te svrhom alarma i znakova - informacije o nadolazećoj opasnosti i upute o postupanju za slučaj opasnosti potrebno je učiniti što jednostavnijima - potrebno je koristiti jednostavan jezik - moguće je korištenje slika radi prikazivanja evakuacije ako će slike olakšati razumijevanje		
	Evakuacija	- potrebno je utvrditi da osoba s intelektualnim teškoćama razumije informacije koje prima i da zna postupiti sukladno njima - prilikom davanja uputa osobama s mentalnim i intelektualnim teškoćama treba uzeti u obzir da mogu biti dezorijentirane, da možda ne razumiju stanje opasnosti te da mogu imati snažne emocionalne reakcije i/ili se ponašati nasilno, mogu biti pod stresom, bježati ususret opasnosti, neočekivano reagirati te mogu odbijati slušanje uputa - potrebno je upute davati korak po korak, strpljivo te po potrebi ponoviti više puta - potrebno je biti siguran da osoba s mentalnim i intelektualnim teškoćama mogu pronaći izlaz u slučaju opasnosti, jednostavnije upute na zidu ili podu koje upućuju na smjer izlaza mogu znatno olakšati snalaženje - evakuaciju osoba s težim intelektualnim i tjelesnim teškoćama moraju provoditi osobe educirane za rad s takvom grupom ljudi uz pomoć operativnih snaga civilne zaštite	- Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - GDCK Čakovec (PRILOG 3.) - HGSS Stanica Čakovec (PRILOG 4.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 29.) - Obitelj, Susjedi - Pravne osobe s prijevoznim sredstvima	
	Zbrinjavanje	- osobu je potrebno zbrinuti u adekvatnu medicinsku ustanovu ako je ozlijeđena,	- Općina (PRILOG 9.) - GDCK Čakovec (PRILOG 3.)	

		ovisno o stupnju ozljede - osobu je potrebno privremeno zbrinuti u objekt koji zadovoljava potrebe s obzirom na vrstu invaliditeta - u slučaju nemogućnosti povratka na mjesto prebivališta, nakon velike nesreće osobi je potrebno osigurati privremeni smještaj	- kapaciteti za smještaj i zbrinjavanje osoba s invaliditetom (PRILOG 41.) - kapaciteti za privremeni smještaj osoba s invaliditetom (PRILOG 41.) - Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 13.) - Centar za socijalnu skrb Čakovec (PRILOG 14.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.)	
		Pružanje medicinske i psihološke pomoći - osobi je potrebno osigurati adekvatnu medicinsku skrb, liječenje i lijekove - osobi je potrebno osigurati adekvatnu psihološku pomoć	- Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 13.) - Centar za socijalnu skrb Čakovec (PRILOG 14.)	

Općina će posebnom odlukom odrediti nositelje obaveza (uključivanje nadležnih javnih službi čija je to redovna djelatnost, organizacija civilnog društva i drugih namjenskih kapaciteta) koji za njihovo provođenje trebaju izraditi operativne planove civilne zaštite.

Tablica 19: Smjernice za pomoć osobama s invaliditetom u rizičnim ili kriznim situacijama

Vrsta invaliditeta	Rizik / problem	Savjeti kako pomoći
Osobe u invalidskim kolicima	- osobe smanjene i otežane pokretljivosti trebaju posebnu pomoć da bi dospjele u sklonište	- prilikom davanja uputa osobi u invalidskim kolicima, razmisliti o udaljenosti, vremenskim uvjetima i fizičkim preprekama kao što su stepenice, vrata ... - opustite se i neka razgovor krene svojim prirodni tokom - prilikom obraćanja osobi u invalidskim kolicima, ne naslanjati se na invalidska kolica, osim uz dopuštenje, invalidska kolica dio su osobnog prostora - gledati i govoriti izravno osobi u invalidskim kolicima, a ne preko treće osobe
Nagluhe i gluhe osobe	- nagluhe i gluhe osobe zahtijevaju posebne načine primanja upozorenja i obavijesti	- ponavljajuće više puta upaliti/ugasiti svjetla pri ulasku u prostoriju kako bi se zadobila pozornost osobe - osobe oštećenog sluha imaju potrebu za komunikacijom „lice u lice“ - uspostaviti izravan kontakt očima s pojedincem - stati na dobro osvijetljeno mjesto, ne okretati se, ne pokrivati usta - koristiti izraze lica i ručne geste kao vizualne znakove - držati ruke podalje od lica tijekom razgovora - provjeriti da li je osoba razumjela i ponoviti ako je potrebno - ponuditi olovku i papir, neka pojedinac pročita napisanu poruku - pisana komunikacija može biti posebno važna ako je pojedinca teško razumjeti - ne dopustiti drugima da prekidaju prijenos hitnih informacija - pojedinac može imati poteškoće u shvaćanju hitnosti poruke - osigurati položaj pojedinca sa svjetiljkom za signalizaciju u slučaju da se odvoji od tima za spašavanje kako bi se olakšalo čitanje s usana u tami
Slijepi i slabovidne osobe	- slabovidne osobe vrlo nerado napuštaju poznatu - ako zahtjev za evakuaciju dolazi od nepoznate osobe, pas vodič može postati izgubljen ili dezorijentiran u katastrofi - slijepim i slabovidnim osobama potrebna je osoba koja će ih usmjeravati kako bi se osigurala sigurnost tijekom hitne situacije	- najaviti prisutnost; progovoriti pri ulasku u radni prostor - predstaviti se i ponuditi pomoć, ali neka osoba objasni kakva joj je pomoć potrebna - neka osoba koristi svoj štاپ ako želi - govoriti prirodno i izravno pojedincu, a ne preko treće osobe, ne vikati - objasniti osobi prirodu hitnog slučaja i ponuditi joj vođenje tako da se primi za lakat, ne primati osobu s oštećenjem vida za ruku - opisati unaprijed akcije koje će se poduzeti, dati jasne upute - bez straha koristiti riječi poput „vidi“, „gledaj“ ili „slijep“ - neka pojedinac kojem je potrebna pomoć primi ruku osobe koja sudjeluje u spašavanju ili stavi svoju ruku na njezino rame za vođenje, pojedinac može odlučiti da hoda iza osobe koja pruža pomoć kako bi pratio njene pokrete tijela uslijed prepreka, hodati pola koraka ispred osobe koju se vodi te unaprijed spomenuti stepenice, rubnike, hodnik, uzak prolaz, rampe i sl. - nakratko pauzirati na stepenicama ili rubnicima - kretati se stepenicama jedan korak ispred osobe koja se vodi - kad slijepa osoba poželi sjesti, postaviti joj ruku na naslon ili rukohvat stolice

		- ako se vodi nekoliko osoba u isto vrijeme, zamoliti ih da drže jedni druge za ruke - dati verbalne upute, savjete o najsigurnijim rutama ili smjeru, procijenjenim udaljenostima (npr. dizala se ne mogu koristiti ili postoje krhotine) - informirati osobu o tome gdje se nalazi, savjetovati ju o preprekama (npr. stepenicama, visećim predmetima, neujednačenom kolniku, rubnicima...) - slabovidna osoba može imati psa vodiča koji postaje dezorijentiran tijekom evakuacije i može zahtijevati dodatnu pomoć, nikako ne maziti psa ili mu nuditi hranu bez dopuštenja vlasnika, ako pas nosi pojas, ona je na dužnosti, ako okolnosti nalažu da pas ne bi trebao voditi svog vlasnika, zamoliti vlasnika da ukloni psu pojas - pas s e evakuirati s vlasnikom, u slučaju da je potrebno evakuirati psa, a istodobno se pomaže pojedincu, držati psa za povodac, a ne za pojas - dolaskom na sigurno mjesto, usmjeriti osobu na mjesto gdje se nalazi i pitati ju da li postoji potreba za daljnjom pomoći - bijeli štap vratiti vlasniku odmah nakon postizanja sigurnosti
Osobe s kognitivnim oštećenjima	- osobama s intelektualnim poteškoćama potrebna je pomoć prilikom reagiranja na hitan slučaj i pri odlasku u sklonište	- vizualna percepcija pisanih uputa ili znakova može biti zbunjujuća ili pogrešno protumačena - upute ili informacije treba podijeliti u jednostavne korake, treba biti strpljiv - koristiti jednostavne signale i/ili simbole - nikako ne razgovarati s drugima o osobi kojoj pomažete dok je ona prisutna - upute/postupci za evakuaciju možda će se morati ponoviti više puta zbog jasnoće i razumijevanja, izraz lica ukazat će na činjenicu da li je osoba razumjela upute/procedure, odnosno da li je uputu potrebno ponoviti - osigurati slike, simbole ili dijagrame umjesto riječi - pročitati napisane informacije - osigurati pisane informacije na audio vrpčama

4.7. Evakuacija i zbrinjavanje turista u slučaju velikih nesreća i katastrofa

PRIJETNJA	POSTUPAK PRI EVAKUACIJI I ZBRINJAVANJU TURISTA
EPIDEMIJE I PANDEMIJE	Obrađeno u točki 4.1.1.
EKSTREMNE VREMENSKE POJAVE I SUŠA	Obrađeno u točki 4.2.1.
POPLAVA	Obrađeno u točki 4.3.1.
POTRES	Obrađeno u točki 4.4.1.

ZBRINJAVANJE TURISTA	SUDIONICI I KAPACITETI
Aдекватni čvrsti objekt (školska/sportska dvorana ili slična dvorana sa sanitarnim čvorom, kuhinjom i najnužnijim servisnim priborom) osiguran za smještaj stanovništva (turista) te kapacitet objekta	– pregled smještajnih kapaciteta i lokacija na kojima će se organizirati nabava i priprema hrane (PRILOG 41.)
Opskrba živežnim namirnicama i ostalim artiklima koje su potrebne kod zbrinjavanja stanovništva (turista) (naziv pravne osobe, adresa i broj telefona/mobitela odgovorne osobe)	– stručne službe Općine Vratišinec (PRILOG 9.) – stanovnici Općine Vratišinec
Osiguranje kreveta ili vreća za spavanje s podmetačima ili strunjačama	– GDCK Čakovec (PRILOG 3.)
Prateće osobe koje će brinuti o zbrinutim osobama u objektu zbrinjavanja (domar, kuhar, čistačice..)	– ekipa za prijem ugroženog stanovništva (PRILOG 11.) – Ordinacije opće medicine (PRILOG 13.)
Osiguravanje zdravstvene skrbi	– Ordinacije opće medicine (PRILOG 13.) – Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije (PRILOG 13.) – Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije (PRILOG 13.) – Županijska bolnica Čakovec (PRILOG 13.) – GDCK Čakovec (PRILOG 3.)
Suradnja s Gradskim društvom Crvenog križa radi osiguranja opreme i sredstava	Obrađeno u poglavljima 4.1.1., 4.2.1., 4.3.1. i 4.4.1. – GDCK Čakovec (PRILOG 3.)
Uspostavljanje suradnje s Gradskim društvom Crvenog križa glede obavješćivanja o osobama koje su zbrinute na području Općine	Obrađeno u poglavljima 4.1.1., 4.2.1., 4.3.1. i 4.4.1. – GDCK Čakovec (PRILOG 3.) – PU Međimurska (PRILOG 15.)